

ЗМІСТ

Засідання двадцять третє
(Середа, 16 жовтня 2019 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України ...2

Внесення змін до:

деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування ...15

Закону України «Про статус народного депутата України» та до Регламенту Верховної Ради України щодо припинення відшкодування народному депутату України витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, у разі пропуску без поважних причин пленарних засідань Верховної Ради України або засідань комітетів Верховної Ради України» ...70

Прийняття постанов:

«Про участь постійного представника Верховної Ради України у конституційному провадженні» ...59

«Про призначення Совгирі О.В. на посаду постійного представника Верховної Ради України в Конституційному Суді України» ...64

Заява фракції «Європейська солідарність» ...63

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ТРЕТЄ

*Зал засідань Верховної Ради України
16 жовтня 2019 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги, гості Верховної Ради, шановні представники ЗМІ!

Прошу підготуватися до реєстрації. Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 383 народні депутати України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Відповідно до статті 25 Регламенту в середу ми маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів із внесенням пропозицій, заяв, повідомлень. Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Батенко Тарас Іванович, депутатська група «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Доброго ранку, шановні колеги, шановні друзі! Серед тих ризиків, на які сьогодні очікує суспільство, – наша готовність до початку опалювального сезону. Ми бачимо, що уряд займається цим питанням, і серед кількості міст у зоні ризику залишаються всього-на-всього лише три міста – місто Сміла, що на Черкащині, місто Новий Розділ і місто Новояворівськ у Львівській області. Фактично Сміла випадає з цього списку. Дякуємо Міністерству розвитку громад та територій України, пані Альоні Бабак, яка опікується цим питанням і знайшла можливості та додаткові кошти для розблокування рахунків за спожитий газ.

Але ми хочемо звернути увагу на проблему, яка ще більше загострилася на сьогодні у місті Новий Розділ Львівської області, де АРМА (Національне агенство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів) визначила шляхом конкурсу управителя «Гарант Енерго М», який не може справитися зі своїми обов'язками, не може закрити зарплати

працівникам, не може подолати труднощі з проривами, не може привести в експлуатацію ТЕЦ. Хоча зараз надворі плюсова температура, але вже мерзнуть і садочки, і школи, і лікарні, і ми можемо мати ситуацію з виходом людей на вулицю і з проривами, і з нагадуванням про Алчевськ і про Смілу, як це було в попередні роки.

Ми звертаємося до Кабінету Міністрів України, до Прем'єр-міністра України допомогти регіональній владі визнати цю ситуацію як техногенну ситуацію регіонального рівня, допомогти винайти кошти для погашення заробітної плати працівникам, інакше не сьогодні-завтра громадяни міст Новий Розділ і Новояворівськ вийдуть на вулиці, перекриють дороги міждержавного сполучення, тому що цю ситуацію треба всім нам разом врегулювати і не допустити зриву опалювального сезону в цих містечках Львівської області.

Сподіваємося на розуміння і підтримку з боку Кабінету Міністрів України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович, фракція «Батьківщина».

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Сьогодні після засідання парламенту буде день істини – день, коли аграрний комітет буде приймати рішення, яким чином діятиме обіг землі в Україні. Я хочу нагадати передвиборні обіцянки партії «Слуга народу» і конкретно Президента, що він буде проводити в Україні народовладдя. Адже першим законопроектом, який мав би бути поданий до залу Верховної Ради, повинен би бути проект закону про всеукраїнський референдум. І саме за результатами всеукраїнського референдуму Президент мав би вносити пропозиції, як діяти з українською землею. Але наразі уряд, який представляє вас, колеги, – монобільшість, подає законопроекти, якими дозволяє купувати землю тим, хто не проживає в Україні, іноземцям, потім – 10 альтернативних законопроектів, і знову депутати від «Слуги народу» дають можливість купувати землю іноземцям, тільки починають ділити: цьому можна, цьому не можна.

Колеги, від цього голосування буде залежати доля країни, буде залежати доля української території, буде залежати доля українського аграрного сектору. Мають бути досить виважені позиції, і головне, ті позиції, які захищатимуть відповідно аграрний устрій.

Подивіться на країни Європи, як вони розвивають аграрний устрій. Кожен, хто може фактично обробляти українську землю, має до неї доступ. Подивіться, будь ласка, колеги, як це відбувається в Німеччині, у Франції, коли земля не дається спекулянту, не дається інвестбанкіру. Земля дається тим, хто створює робочі місця і хто день і ніч проживає в сільській території.

Ми закликаємо вас, колеги, по-перше, не робити необдуманих кроків, по-друге, відхилити законопроекти, які подані безпосередньо урядом і депутатами від «Слуги народу», де вони дозволяють купувати землю іноземцям.

Ми хочемо, щоб було запроваджено широку дискусію з українським народом через всеукраїнський референдум, і за результатами всеукраїнського референдуму ми прийняли виважене рішення, адже сільськогосподарська земля – це 72 відсотки української території. Сільськогосподарська земля та аграрний сектор сьогодні приносять значну валютну виручку. Подумайте за бюджет, а від бюджету подумайте за всіх нас: вчителів, лікарів і всіх тих, які одержують підтримку і безпосередньо заробітні плати з державного бюджету. Давайте зробимо це виважено. Давайте радитися з українським народом.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Савчук Оксані Василівні, позафракційній.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Свобода»*). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Івано-Франківськ. Я хочу сьогодні сказати декілька тез, які турбують суспільство.

Найперше, щоб влада не виглядала такою, яка не чує українського народу. Чому сьогодні так багато людей виходять на вулиці? Це відбувається по всій Україні. Тому що люди стривожені, вони не отримують відповідей на ті запитання, які їх хвилюють. Саме тому починають скликатися позачергові сесії більше як у 30 міських, обласних та районних радах по всій Україні, саме тому люди виходять на вулиці з мирними протестами і висловлюють свою позицію. Чому вони це роблять? Насамперед тому, що їм небайдуже те, що буде в нашій країні.

Ті питання, які зараз усіх хвилюють, дуже важливі. Що буде з ринком землі? Адже сьогодні, колеги, о 15 годині засідатиме аграрний комітет, де ми будемо розглядати 10 альтернативних законопроектів. Ми й досі не розуміємо, як відбуватиметься процедура ринку землі, чи зможе український селянин її купити, чи зможе український фермер бути конкурентоздатним для того, щоб мати можливість отримати землю і її обробляти. Питань надзвичайно багато, а відповідей на них не так багато.

Я прошу сьогодні всіх передусім пам'ятати, що для української громади земля – це як наш код ідентичності, він вшитий у нас. Не можна просто відкрити ринок землі, не розуміючи, що з ним буде.

У неділю відбулося дуже багато різних зустрічей. У понеділок, на Покрову, фермери долучилися до масової мирної ходи і передали до Адміністрації Президента свої звернення. Прості люди, фермери приїхали до Києва, щоб сказати, що вони категорично проти ринку землі. Вони за те, щоб відбувся діалог по всій країні.

Ви знаєте, що 4 грудня відбудуться парламентські слухання. Я закликаю аграрний комітет не приймати жодних попередніх законопроектів до того моменту, поки ми не проведемо ці слухання і не будемо мати загальної концепції того, що відбуватиметься.

І на завершення. Давайте пам'ятати, що ми завжди декларували відкритість у спілкуванні з громадою. Якщо громада прийде до нас, то, будь ласка, простягнімо їм руку, поспілкуймося, домовмося. Думаю, що тоді в українському суспільстві буде мир, і наш парламент буде таким продуктивним, як того очікує від нас українське суспільство.

Дякую вам і бажаю продуктивного дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Бабенко Микола Вікторович, позафракційний.

БАБЕНКО М.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (одномандатний виборчий округ № 90, Київська область, політична партія «Біла Церква разом»). Прошу передати слово Шахову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина. Шановні колеги, сьогодні в українського народу відбувається дежавю, всі дивляться на камери і бачать, що в залі бардак, шалені темпи закінчено. Погляньте на порядок денний на сьогодні: судова реформа, знову узурпація влади, знову на порядку денному українська земля, продаж стратегічних підприємств, зруйнування вугільної промисловості.

Я звертаюся до кожного з вас, до кожної з фракцій опозиції, монокоаліції, до всіх мажоритарників: зверніть увагу на локомотив економіки нашої держави – вугільну галузь. Наша команда вчетверте приходила на засідання Кабінету Міністрів, і я закликаю всіх вас нарешті вирішити питання шахтарів, які вже п'ять місяців залишаються без заробітної плати.

Три роки з цієї трибуни я говорив про шахтарів, закликав виплатити їм заробітну плату, щоб вони могли нагодувати сім'ї. Діти голодують, матері з дітьми стоять у магазинах, записуються до амбарних книг, щоб узяти продукти харчування. XXI століття надворі!

Подивіться, куди ми скочуємося. Вугілля закуповується в Африці, в Єгипті, контрабандою завозиться з Російської Федерації. Сьогодні вугілля можна було б видобувати в Луганській, Донецькій, Волинській областях, і це об'єднало б усю країну – і захід, і схід. Чому це руйнується?

Зверніть увагу на міністра Насалика, який сидів отам і нічого не зробив, лише затвердили вісім шахт для закриття. Ми вимагаємо негайного аудиту тих шахт. Ми вимагаємо негайного аудиту роботи

Міністерства енергетики і вугільної галузі попередників і нинішнього Міністерства (яке нібито об'єднали) енергетики та захисту довкілля.

Немає на сьогодні нічого з того, що можна було розбудовувати. Немає міністерства відбудови Донбасу. Треба негайно втрутитися в ситуацію, виплатити борги шахтарям – 1 мільярд гривень. Ми вимагаємо, щоб у перерві члени бюджетного комітету не йшли до буфету, а прийняли рішення про внесення змін до бюджету 2019 року щодо виплати зарплати шахтарям у розмірі 1 мільярд гривень – за 2015, 2016, 2017 і 2018 роки.

Зверніть також увагу на блокаду, 70 тисяч шахтарів сидять на тій території, а інші поїхали гастарбайтерами до Польщі вчити польську мову...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

ШАХОВ С.В. ...поїхали вчити російську мову до Пітера, до Москви, до Ростова, кинувши своїх дітей напризволяще.

Шановні народні депутати, зверніть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Вся історія України і українства – це боротьба за землю. Колись століттями тікали в козацьку вольницю для того, щоб мати свій наділ землі, а не працювати на пана або поміщика. Це була теж історія України. Коли сталінський режим почав колективізацію, яка закінчилася Голодомором, і від 7 до 10 мільйонів українців, втративши землю, віддавши її в так звані колгоспи, потім померли голодною смертю – і вони, і їх діти, їх нащадки, я думаю, цей сесійний зал не має права нехтувати пам'яттю мільйонів українців.

Ви не маєте права згідно з Конституцією давати право на продаж земель сільгосппризначення. Читайте Конституцію. Ви не маєте права дозволити іноземцям купувати цю землю. Почитайте ваш законопроект, «Слуги народу», який ви внесли, яким ви дозволяєте компаніям з іноземними інвестиціями з першого року, які пропрацювали три роки в Україні, продавати землю. Що ви робите? Ви дозволяєте фактично через п'ять років вільні купівлю і продаж земель іноземцям і називаєте це реформами? Реформами для кого? Замість того щоб підтримати фермерське господарство, індивідуальні сільськогосподарські підприємства, щоб викуповувати землю в тих, хто не хоче її обробляти, до державних банків, а далі продавати право оренди, ви хочете так званий ринок землі для того, щоб в Україні знову був голодомор.

Невже незрозуміло, що фермер, який працює на землі, завжди підтримує село, школу, дитячий садочок? Хто буде підтримувати школи і дитячі садки, села? Великі агрохолдинги? Де ви таке бачили?

Саме тому фракція «Батьківщина» вимагає – законопроект про купівлю і продаж сільгоспземель можливий лише в одному випадку: земля викуповується державою, земля здається в довгострокову оренду державою. Це відповідь на виклики, які сьогодні стоять. Я вже не кажу про землі, які будуть купуватися і продаватися в окупованому Донецьку чи в анексованому Криму.

Ви почитайте свої законопроекти. Схаменіться!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Лабунська Анжела Вікторівна, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

Ірина Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Вчора на Донбасі загинуло двоє українських військовослужбовців, серед них

жінка Ярослава з Полтавщини. У неї залишилася 13-річна донька. Її батько загинув в «Айдарі» в 2015 році, і тепер вся родина возз'єдналася на небі.

Власне, це дуже жорстке свідчення того, що на Донбасі не пострілюють, а стріляють. У цьому контексті дуже важливою була вчорашня заява переговорної групи у Мінську, яка дуже чітко від української сторони заявила, що ніякого політичного блоку не може бути без виконання ключового – безпекового. Так само українська сторона вчора дуже чітко заявила, що Росія має вивести іноземні війська і техніку і має бути вирішене питання кордону. Це саме та позиція, яку займала і команда Порошенка всі ці роки. Ми вітаємо цю заяву і вважаємо, що дуже важливими в тому, щоб переговorna група зайняла правильну позицію, стали акції «Ні капітуляції!», які допомогли владі скорегувати позицію і показали нашим іноземним партнерам, що Україна ніколи не зрадить людей і території.

У цьому контексті, друзі, нам хотілося б, щоб у владі припинилися какофонія і безлад, які існують у комунікаціях, коли група в Мінську, а ми переконані, що вона робить ці заяви узгоджено з Офісом Президента, говорить правильні речі – про «формулу України». Водночас міністр закордонних справ учора сказав про те, що для того, щоб ми вистояли, нам потрібно третину зарплат і пенсій забрати в наших пенсіонерів, протиставляючи пенсіонерів армії. Вибачте, будь ласка, наша команда п'ять років посилювала українську армію, причому крок за кроком, виплачуючи і піднімаючи соціальні стандарти. І не треба, будь ласка, розводячи армію, протиставляти її пенсіонерам, це не правильно.

У п'ятницю ми чекаємо в парламенті міністра закордонних справ України, міністра оборони для того, щоб з перших вуст почути, якою є «формула України». І не треба нав'язувати нам формул капітуляції, сьогодні очевидно, що це не правильно. Ми з вами повинні передбачити в бюджеті серйозне фінансування української армії, на всіх майданчиках ми маємо починати з одного: російські війська, російська техніка мають вийти з території України. Тому дуже важливо вже цього тижня в парламенті створити тимчасову спеціальну комісію за пропозицією «Голосу», «Європейської солідарності», до якої доєднались б і наші колеги з більшості, для того щоб парламент перестав

бути статистом у питанні зовнішньої політики і в питаннях реінтеграції.

Дуже добре, що попередній парламент зробив велику послугу нинішньому: ми прийняли закон про реінтеграцію і особливості місцевого самоврядування, який діє до 31 грудня, а не до жовтня. Лише уявіть собі, якби було прийнято рішення, що він діє до жовтня, що зараз відбувалося б у парламенті і на вулиці, які тут були б страшні голосування, а ви...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, будь ласка, щоб завершити.

СОБОЛЄВ С.В. ...що й досі не починаєте готуватися до цього надважливого голосування. Земля і мир – це ключові питання, які визначають порядок денний цього парламенту. Давайте будемо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Бакунцю Павлу Андрійовичу, позафракційному. Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).
Виборчий округ № 22, Жовківщина, Яворівщина. Шановний пане Голово, шановні народні депутати! Зараз надворі сонце, у цьому залі вам усім тепло, а в мешканців багатотисячного міста Новояворівськ, як і міста Новий Розділ на Львівщині немає тепла ані в оселях, ані, що гірше, у школах, ані, що ще гірше, у садочках. Добре, що Господь дає сьогодні гарну погоду і рятує від холодів, однак завтра до осель прийдуть холоди, а з холодами – хвороби, і не лише дорослих людей, а й дітей, і цілих сімей.

Так, звичайно, АРМА визначила управителя, щоб вони управляли ТЕЦ у цих містах, так зване ПП «Гарант Енерго М». Однак вони нічого не роблять. Я особисто був на ТЕЦ. Нічого не роблять у місті, не видають людям зарплати, призводять до техногенної катастрофи.

Я прошу всіх вас, прошу Прем'єр-міністра, адже АРМА підзвітна їм, викликати сюди представників АРМА, щоб вони доповіли нам,

чому така ситуація в таких багатотисячних містах, коли завтра надворі вже будуть холоди. Це перше.

Друге. Шановні народні депутати, великий Митрополит Андрей Шептицький говорив, що кожна влада дана згори, від Бога і призначена служити людям, а не управляти ними. Я сьогодні засуджую дії цієї влади, яка не те що б служити і радітися, а у вигляді управління прислала до Києва поділ на райони нашої Львівщини. Ніхто не враховує якихось історичних моментів. Два величезні райони, Яворівський і Жовківський, залишаються без свого округу. Це зовсім не нормально.

Тому я думаю, що звернення до нашого міністра, до Міністерства розвитку громад та територій для того, щоб вони розглянули можливість створити з цих двох районів окрему одиницю, окремий район, який буде спроможний жити і контролювати життя на цих територіях, це надзвичайно важливо. Хто в це не вірить, запрошуюю приїхати на Яворівщину на пункт пропуску «Грушів» і подивитися, яка прекрасна дорога зустрічає кожного мешканця, який в'їжджає на територію України.

Слава Україні!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Скорик, «Опозиційна платформа – За життя».

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна президіє, шановні колеги, шановні громадяни України! Дозвольте мені поінформувати вас щодо такого питання. Команда «Опозиційної платформи – За життя» зареєструвала в парламенті проект постанови [№ 2198](#) щодо створення тимчасової слідчої комісії щодо розслідування подій 2 травня 2014 року в Одесі.

Я хотів би з цієї високої трибуни подякувати нашим колегам із фракції «Слуга народу», із фракції «Батьківщина», із групи «За

майбутнє», які надали своїх представників до цієї, можливо, створеної тимчасової слідчої комісії.

Можу сказати, що якщо ця комісія буде створена, це буде історичний момент, до якого українське суспільство йшло п'ять років. Наша команда п'ять років вимагала створення в парламенті цієї тимчасової слідчої комісії. Сьогодні це питання буде розглядатися на засіданні регламентного комітету, і мені дуже хотілося б, щоб у представників усіх фракцій вистачило політичної волі для того, щоб підтримати це питання. Мені дуже хотілося б, щоб це питання ще на цьому тижні потрапило до сесійного залу і було прийнято українським парламентом. Мені дуже хотілося б, щоб інші дві фракції, які поки що не надали своїх представників, змінили свою точку зору і все-таки подали своїх кандидатів до складу тимчасової слідчої комісії щодо подій 2 травня в Одесі.

Я вважаю що робота цієї комісії дасть серйозний поштовх для розслідування цих подій, дасть серйозний меседж українському суспільству, що, дійсно, влада змінилася, що влада, дійсно, хоче розслідувати злочини попередніх років, що влада, дійсно, налаштована на те, щоб знайти і покарати винних у подіях на Майдані, у вбивстві в Одесі, у резонансних вбивствах, які сталися за ці роки. Це буде демонстрація того, що влада, дійсно, змінилася, а не змінилося лише обличчя, лише прізвище. Це буде момент, який, дійсно, зможе згуртувати українське суспільство, який дасть поштовх для, дійсно, громадянського миру та об'єднання нашого суспільства навколо тих цілей, які, дійсно, потрібні Україні. Тому що ми маємо розуміти, і це має розуміти кожний громадянин, це має розуміти світова громада, що в Україні діє один закон для всіх, не один для активістів, а один ще для когось, а закон один для всіх. Так ми справді переможемо!

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Крульку Івану Івановичу, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Ми перебуваємо в процесі розгляду проекту Державного бюджету на 2020 рік. Тож давайте проаналізуємо хоча б одну із статей видатків у Державному бюджеті. Більше третини всього бюджету (це понад 400 мільярдів гривень) планується в наступному році витратити на обслуговування і погашення державного боргу. Чи можна собі уявити, щоб будь-яка держава могла собі дозволити третину бюджету віддавати за зовнішніми боргами? Угода, підписана колишнім міністром фінансів пані Яресько, абсолютно не вигідна для України, вона ставить фактично українську економіку на коліна і програмує її на вічний неуспіх, тому що якщо ВВП починає зростати більш як на 3 відсотки, то ми починаємо платити зовнішнім кредиторам незрозумілу і невідому суму, що не зафіксована в угоді про реструктуризацію боргу. А потім ми ставимо собі запитання, за які кошти підвищувати соціальні стандарти, як підвищувати мінімальні зарплату, пенсії, яким чином надавати допомогу аграрному сектору, яким чином виконувати інші інфраструктурні програми, зокрема будівництво доріг? А ресурс є в бюджеті – 400 мільярдів гривень, які могли бути спрямовані на підвищення соціальних видатків, і коштів вистачає.

Саме тому сьогодні моє звернення від нашої команди «Батьківщина», від усіх тих, хто розуміє, у чому полягають, дійсно, правильні підходи до формування бюджету: проводити негайні переговори з нашими зовнішніми кредиторами, підписувати нову угоду про реструктуризацію боргу, яка мала б врахувати реалії, коли українська економіка не може стагнувати. Ми не маємо права дозволити собі зростати менше як на 3 відсотки, тому що ми ніколи не наблизимося до тих стандартів, які є в сусідніх країнах, хоча б у Польщі, я вже не кажу про інші країни Європейського Союзу. І якщо амбітні плани, які з цієї трибуни оголошував Прем'єр-міністр Гончарук, хочуть хоча б на трошки реалізувати, щоб українська економіка почала зростати тими темпами, які колись ми показували (а в часи уряду Юлії Тимошенко економіка зростала на 9 і навіть на 12 відсотків ВВП), тоді потрібно, безумовно, змінювати угоду про реструктуризацію боргу.

Ми звертаємося до уряду: при проведенні переговорів із зовнішніми кредиторами, при формуванні проекту бюджету до другого читання змінити підходи і направити той ресурс, який буде йти на погашення боргу, на підвищення соціальних стандартів, які якраз і будуть сприяти тому, щоб запустилася українська економіка і підвищувалася платоспроможність українських громадян. Ось це та українська політика, яка сьогодні потрібна вам, потрібна країні і за яку люди подякують і уряду, і українському парламенту.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Качура Олександр Анатолійович, «Слуга народу».

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Шановний український народе, шановні члени українського парламенту! Учора мені як народному депутату стало відомо, що бізнесмен Максим Микитась разом із посадовими особами Національної гвардії реалізував схему, за якою наші захисники військовослужбовці, які мали отримати 50 квартир і 30 паркомісць у центрі столиці, після обладки ділків були виселені «к чорту на кулички» – на окраїну Києва. Це все стало можливим завдяки оцінювачу, який занижив вартість житла (вдумайтеся!) на 81,6 мільйона гривень.

В Україні орудує каста оціночної мафії, яка занижує вартість квартир, що коштують мільйони, на декілька тисяч гривень, а вартість державних підприємств, на яких сиділи раніше «смотрящие», завищують до небес для того, щоб зберегти корупційні схеми. А це неотримані мільярди податків, пенсії і зарплати наших військовослужбовців.

Наш парламент має знищити цю радянську корумповану номенклатуру. Ми повинні прибрати людський фактор з оцінки шляхом впровадження інструментів діджиталізації. Так, це буде важко, так, вони будуть поливати нас брудом, але тільки тоді, коли ми це

зробимо, нам з вами буде не соромно дивитися в очі кожному військово-вослужбовцю, який проливає кров за нашу Україну.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час для виступів вичерпано.

У мене є оголошення. Шановні колеги, нам необхідно сьогодні розглянути проект Постанови «Про участь постійного представника Верховної Ради України у конституційному провадженні» ([№ 2265](#)) та «Про призначення Совгирі О.В. на посаду постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України» ([№ 2266](#)). Саме тому звертаюся з проханням провести засідання комітету і терміново розглянути ці проекти постанов та надати Верховній Раді висновки щодо них. Пропоную комітету провести засідання о 12 годині на третьому поверсі в залі нарад. Це дасть нам можливість включити це питання до порядку денного пленарного засідання та розглянути його сьогодні. Дякую.

Повертаємося до розгляду законопроекту [№ 1008](#).

Поправка 190. Славицька. Не наполягає.

Поправка 191. Князевич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую, шановний пане Голово. Я не буду наполягати на всіх своїх поправках, особливо на тих, які мають радше технічний характер. Але є низка поправок, які для мене суттєві, і я, з вашого дозволу, їх озвучу. Одна з них – це поправка 191. Мова йде про те, що передбачено додати до пункту 3 частини першої статті 24 закону додаткову підставу для звільнення члена ВРП, а саме «недотримання етичних стандартів». Але ж це питання вирішено в пункті 4 цієї статті. Там ідеться про те, що в разі виявлення обставин, передбачених статтею 6 закону, а я цитую, про що йдеться в статті 6: «Члени Вищої ради правосуддя у своїй діяльності та поза її межами повинні дотримуватися встановлених для

судді етичних стандартів», таким чином, ми будемо мати ситуацію, за якої фактично у двох різних пунктах буде одна й та сама підстава для звільнення. Це може бути підставою, не дай боже, для того щоб люди наплутали під час прийняття рішення, посилення чи ще щось інше, і буде серйозне вікно можливостей для зловживань, для будь-яких небажаних судових розглядів.

Тому я вас прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! Ми продовжуємо сьогодні розгляд законопроекту № 1008. Оскільки ми знову переходимо до поправок, у яких є слово «виключити», і ми бачимо, що поправка 191 також містить слово «виключити», я нагадую, що все, що виключається із президентського законопроекту, змінює модель і залишає попередні механізми, які існували.

Що стосується даних, які зараз ідуть у ЗМІ, що повністю Верховна Рада відхиляє інші поправки. Доводжу до вашого відома, що з 330 поправок 50 поправок було враховано.

Цю поправку комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслане Петровичу, ви наполягаєте на голосуванні? Не наполягаєте. Дуже дякую.

Поправка 192. Алексєєв.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Скажіть, будь ласка, на якихось поправках будете наполягати? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Алексєєва.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Доброго ранку, шановні колеги! Я вчора висловлювався з цього приводу. Мої поправки 185, 192 і 248 повністю продубльовані Стефанчуком, і поправки Стефанчука такого ж змісту враховано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 248, так?

АЛЕКСЄЄВ С.О. Так, і поправка 248. Я наполягатиму на поправці 255.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 193. Крулько. Не наполягає.

Поправка 194. Юрчишин. Наполягає. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Я насправді прошу трохи більше часу для виступу щодо деяких моїх поправок, на решті я не буду наполягати. Бажано надати 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надайте 2 хвилини, будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Я цілком погоджуюся з тим, що запропонований підхід до створення комісії і відбору членів ВККС, а також етичної комісії при ВРП дуже прогресивний. За це велика подяка комітету, насправді зроблено величезну роботу. Але погоджуюся, що може бути концепція проекту, яку не можна руйнувати. Є дві речі, які суттєво насторожують. Я вкотре хотів би на них наголосити, бо вони не дають змоги фракції «Голос» проголосувати за цей, справді, необхідний законопроект.

Перше. Досі не роз'яснено щодо зменшення кількості суддів Верховного Суду до 100 осіб. Водночас ми маємо адекватний механізм, маємо висновки Громадської ради доброчесності, які чітко дають зрозуміти, хто з суддів має ризики, а хто не має ризиків. Давайте проведемо адекватну кваліфікаційну переоцінку, будемо мати

достатню кількість і при цьому якісний суд. На жаль, від цього відмовляються.

Друге. Це тонке горлечко цієї реформи. Суд, який фактично скасував рішення щодо націоналізації «Приватбанку», суд, який заблокував конкурс на посаду голови митної служби, яким у результаті був призначений Максим Нефьодов, суд, який поновив на посаді Голови Конституційного Суду пана Шевчука, і зараз цей суд розглядатиме всі скарги стосовно комісії. Колеги, ви створюєте тонке горлечко цієї реформи, і вона має всі шанси провалитися, як попередня.

На поправках не наполягаю. Прикро, що «Слуги народу» не почули, на жаль, цих адекватних, як на мою думку, пропозицій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Романовичу.

Ви наполягаєте на голосуванні за цю поправку? Дякую.

Поправка 195.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Що стосується поправки 195. Оскільки на засіданні комітету було враховано 55 поправок інших народних депутатів, поправка 195 Стефанчука трохи розбалансовує модель. Тому ми хочемо цю поправку поставити для підтвердження Верховною Радою і запитати Руслана Олексійовича, чи наполягає він на ній.

Руслан Олексійович не наполягає. Ця поправка розбалансовує модель. Будь ласка, давайте поставимо її для підтвердження Верховною Радою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, автор поправки не наполягає на ній. Комітет пропонує поставити її для підтвердження.

Тож ставлю на голосування поправку 195 народного депутата Стефанчука. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 49.

Поправку не підтримано.

Ідемо далі. Поправка 196. Кальченко. Не наполягає.

Поправка 197. Князевич. Дякую.

Поправка 198. Крулько. Ви не будете наполягати на своїх поправках? Дякую.

Поправка 199. Ярославе Романовичу, ви не наполягаєте на наступних поправках?

Поправка 200. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Щойно голосування за скасування поправки Стефанчука підтвердило те, що проект закону був розбалансований і залишається розбалансованим. А причина в тому, що законопроект писався кулуарно, що не було залучено фахівців, наших міжнародних партнерів, адвокатів, депутатів. Кожною з поправок, яка подається і яка прийнята, намагаються збалансувати законопроект, але я боюся, що одним лише голосуванням за кожну поправку цього не можна зробити.

На сьогодні ми намагаємося включити до Комісії з питань доброчесності та етики, наприклад, членів Вищої ради правосуддя. Яким чином вони будуть обиратися, хто туди входить, яким чином будуть працювати саме члени Вищої ради правосуддя, а не фахівці, не судді у відставці, не науковці в цій комісії, ніхто не пояснює.

Я прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, поправка 195 Стефанчука безпосередньо стосувалася спільного засідання Комісії з питань етики та доброчесності і Вищої ради правосуддя щодо звільнення члена Вищої ради правосуддя. Ми розуміємо, що попередні поправки, які ми схвалили, роблять ці спільні засідання неможливими і будуть стопорити рішення щодо звільнення членів Вищої ради правосуддя. Це стосовно поправки Стефанчука.

Ваша поправка 200, яку ми зараз обговорюємо, стосується іншого. Просто ви деталізуєте, хто може призначатися Вищою радою правосуддя. Ми наполягаємо на редакції, яка запропонована в законопроекті, щоб не було деталізації, а отже, звуження кола осіб, які можуть бути запропоновані Вищою радою правосуддя.

Комітет вашу поправку не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні щодо вашої поправки?

Ставлю на голосування поправку 200 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.
«За» – 70.

Поправку не підтримано.

Ідемо далі. Поправка 207. Бабій. Не наполягає.

Поправка 218. Власенко. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Щодо поправки 218 ситуація така. Згідно з рішенням Європейського Суду з прав людини у справі «Олександр Волков проти України» Вища рада правосуддя (тоді вона називалася Вища рада юстиції) є квазісудовим органом під час вирішення питання, пов'язаного із дисциплінарною відповідальністю суддів, і питань щодо звільнення суддів.

Що пропонується зараз нам зробити в цьому законопроекті? Виявляється, що Комісія з питань доброчесності та етики буде сприяти врахуванню членами Вищої ради юстиції та Вищої кваліфікаційної комісії суддів громадської думки під час виконання ними своїх повноважень. Тобто, виявляється, рішення будуть вноситися не на підставі закону, а на підставі врахування громадської думки. Як це буде відбуватися, ніхто не знає. Якщо прийдуть 100 людей з однією думкою, 100 людей з іншою думкою, то як робитиме Вища рада юстиції, ніхто не розуміє, але я ніколи не чув, щоб судовий або квазісудовий орган, окрім закону, керувався громадською думкою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Сергію Володимировичу, мова йде, дійсно, про сприяння врахуванню громадської думки, але рішення приймає лише Вища рада правосуддя, і ми навіть виключили поправку 195, не буде спільного засідання. Наскільки ви пам'ятаєте, Президент Зеленський підписав меморандум з громадськими організаціями щодо

відкритості, прозорості і залучення громадських організацій до всіх процесів, що стосуються судової влади. Тому сприяння громадській думці жодним чином не зменшує повноважень Вищої ради правосуддя.

Поправку 218 комітетом не підтримано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергію Володимировичу, ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 218, вона не підтримана комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Поправка 225. Макаров. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Колеги, стаття 28¹ стосується формування Комісії з питань доброчесності та етики. Але під час обговорення мені ніхто так і не дав відповіді, чи працює в нашій країні Національне антикорупційне бюро, чи працюють НАЗК, НАБУ та інші органи, які повинні за своїм статутом і за своїми функціями перевіряти те, для чого нібито створюється Комісія з питань доброчесності та етики. Вона буде керуватися абсолютно неправовими підставами для винесення своїх рішень стосовно членів Вищої ради правосуддя.

Я вважаю, що такий порядок формування і функціонування Комісії з питань доброчесності та етики виходить за рамки логіки, на яку...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, мова йде про Комісію з питань етики та доброчесності. НАБУ – це про злочини. У даному випадку не треба злочини плутати з етичними нормами, тому вашу поправку комітетом не підтримано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 225 Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися і голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 227. Крулько. На якійсь поправці будете наполягати далі?

КРУЛЬКО І.І. На всіх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 229. Макаров.

МАКАРОВ О.А. Ця поправка стосується забезпечення організаційної і матеріально-технічної діяльності комісії, яку пропонується здійснювати секретаріатом Вищої ради правосуддя. Якщо ви вже створюєте таку комісію, то треба абсолютно інший, відмінний від того, що пропонується в законі, порядок забезпечення. Оскільки таким чином Вища рада правосуддя може впливати на Комісію з питань доброчесності та етики, якщо ви вже покладаєте на них функцію слідкувати за доброчесністю та етикою, будучи при цьому фінансово залежними, то така функція буде виконуватися набагато гірше. Тому пропоную цю поправку виключити.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Абсолютно логічним є те, що секретаріат у даному разі забезпечуватиметься саме з цього джерела фінансування. До того ж ваша поправка, крім того, що виключає організаційно-матеріальне забезпечення, не надає альтернативи, просто написано «виключити».

Тому комітет поправку не підтримав, залишаючи все-таки те фінансування, яке передбачено законом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 229 Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Дякую Руслану Князевичу за позицію щодо поправок.

Поправка 232. Пузанов. Не наполягає.

Поправка 233. Бабій. Не наполягає.

Поправка 234. Власенко. Ви будете наполягати на якихось поправках? На якій, скажіть, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Я потримаю інтригу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 236. Соболев. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, я звертаюся найперше до фракції «Слуга народу». Подивіться, що відбулося. Три дні тому ви проголосували за закон про фізичних осіб – підприємців і про те, як їх знищувати. Вчора після зустрічі з громадськими організаціями фізичних осіб – підприємців Президент Зеленський прийняв рішення на два роки заборонити їх перевірку. Ну, ви розумієте, що роблять з парламенту? Тобто ви спочатку голосуєте за такий закон, а потім його скасовують! Давайте казати правду.

Те саме й зараз. Моя поправка дуже проста: якщо це стосується державної таємниці і приватних подробиць життя особи, засідання повинно проводитися в закритому режимі в нарадчій кімнаті. Що тут незрозуміло? Як таку норму можна знімати? Я вимагаю, щоб ця норма залишилася! І тоді проголосуйте за мою поправку.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, мова йде про закриті засідання і про нарадчу кімнату. Не треба плутати «божье с праведным». Насправді закриті засідання Вищої ради правосуддя залишається, і безпосередньо випадки, коли проводиться закриті засідання Вищої ради правосуддя, саме ті, про які ви зазначили, у законопроекті залишаються: особисті, конфіденційні речі, інтимне життя тощо. Крім того, ті речі, які йдуть за рішенням членів Вищої ради правосуддя. Дійсно, позбавляється нарадча кімната. Це трохи про інше.

Комітет не підтримав цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 236 народного депутата Соболева. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 238. Шпенюв. Не наполягає. Є Шпенюв у залі? Ні.
Дякую.

Поправка 239 (*Шум у залі*). Який номер?

Поправка 240. Князевич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, пане Голово. Я буду ще наполягати на поправках 240, 252, 256, 286.

Поправка 240 про таке. У чинній редакції статті 42 говориться про те, що дисциплінарне провадження розпочинається за скаргою щодо дисциплінарного проступку судді, подано відповідно до Закону «Про судоустрій і статус суддів». Тобто є певні вимоги в законі, якою має бути скарга: належно оформленою, містити певні реквізити, має бути належний суб'єкт, скаржник тощо. А в редакції, яка прийнята в першому читанні і залишена до другого читання, передбачено, що відразу після отримання скарги, незалежно від того, відповідає чи не відповідає вона вимогам закону, має розпочатися дисциплінарне провадження. Це невірно, це суперечить законодавству взагалі, цілісно і найперше Закону «Про судоустрій і статус суддів». Тому прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Комітет, дійсно, не підтримав цієї поправки, оскільки змінюються (знову-таки ми про моделі, Руслане Петровичу) підходи до розуміння моделі. Ми з вами про це вже говорили, і на засіданні комітету в тому числі. Так, змінюються підходи, змінюються строки розгляду, і саме на це спрямований цей законопроект.

Комітет поправки не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 240 народного депутата Князевича. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Поправка 242. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Колеги, автори законопроекту пропонують можливість розпочати провадження за анонімним повідомленням чи за самотійною ініціативою членів Вищої ради правосуддя. Ви розумієте, які корупційні ризики несе така норма? Цілі ботоферми буде створено, які завалюватимуть Вищу раду правосуддя анонімними скаргами, причому будуть переслідуватися саме принципові судді, які ведуть складні справи, у тому числі кримінальні справи, справи за участю держави, справи за участю українських олігархів. І ми зараз дозволяємо завалювати орган, який розглядає персональні справи і питання дисциплінарної відповідальності суддів, анонімними скаргами.

Я пропоную виключити згадку про те, що справи можуть порушуватися самотійно за ініціативою члена Вищої ради правосуддя...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, ви вже лякали всіх на засіданні комітету оцими такими, знаєте, гучними фразами – «анонімки». Але тут не йдеться про це. Колеги, уважно, прочитайте статтю 42. Мова йде про те, що дисциплінарне провадження може розпочинатися після самотійного виявлення членами Вищої ради правосуддя з будь-якого джерела обставин. Тобто йдеться про те, що член Вищої ради правосуддя може, дійсно, знайти «порочащую» інформацію, наприклад, у засобах масової інформації, і почати перевірку. Що в цьому поганого? Тут не йдеться про анонімки.

Комітет поправки не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на поправці?

Ставлю на голосування поправку 242 Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Поправка 244. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Я продовжу цю дискусію, оскільки саме в статті 42 дозволяється порушувати провадження за скаргою, яка оформлена невідповідно до Закону «Про судоустрій і статус суддів». Я почав зі статті 42, тому що в статті 44 чітко виписано, що може бути порушена справа за скаргою, яка не підписана і не містить прізвища. Таким чином, ці дві статті поєднані між собою. Так само, як я заявляв про те, що це ставить під сумнів незалежність суддів, тому ці всі статті і всі поправки між собою пов'язані.

Тому я наполягаю, що їх треба голосувати всі разом за чергою, і виключити можливість порушувати справу лише на підставі анонімного повідомлення і саме одним членом Вищої ради правосуддя без зазначення, де він узяв цю інформацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, у даному разі у вашій поправці просто по-іншому викладається норма і пропадає норма про відмовлення у відкритті. Комітет не підтримав поправки, тому що суттєво змінюються підходи до норми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 244 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 245. Макаров. Не наполягає. Дякую вам.

Поправка 247. Крулько.

Поправка 250. Макаров. А на якійсь будете наполягати?

МАКАРОВ О.А. На поправці 254.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Поправка 254. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Колеги, ми повертаємося до того, що анонімні повідомлення, будь-які повідомлення, які не підписані, в яких не

зазначений автор, не можуть бути підставою для порушення дисциплінарного провадження. Я взагалі є прихильником тієї норми, що скарги на суддів мають право подавати лише адвокати, які повинні ставити свій підпис, номер свого свідоцтва і гарантувати, що те, що там написано, написано свідомо, фахово. І вони несуть відповідальність своїм адвокатським свідоцтвом у тому випадку, якщо там написана якась нісенітниця або свідомий наклеп.

Будь-які скарги, які пишуться анонімами в якихось соціальних мережах, які потрапляють поза будь-який установлений законом спосіб до Вищої ради правосуддя, не мають бути підставами для притягнення судді до відповідальності, тим більше до порушення такої справи і відволікання судді від розгляду судових справ і виконання своїх функцій...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, мені здається, що народу України не сподобається та ідея, що скарги від простих людей, а не лише від адвокатів, відволікають суддю від правосуддя. Треба нагадати, що суддя саме і знаходиться там і носить мантию для того, щоб розглядати і забезпечувати захист прав і основоположних свобод громадян. Тому позбавлення прав громадян подавати скарги буде неправовим, і, мені здається, у нашій державі буде абсолютно несправедливим. Тому поправку не підтримано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на поправці?

Ставлю на голосування поправку 254 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 255. Алексєєв. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Ця поправка стосується прав скаржника під час дисциплінарного провадження. Справа в тому, що запропонованою редакцією законопроекту поставили суддю переважно перед скаржником. І в запропонованій редакції законопроекту передбачається єдина підстава для того, щоб переносити розгляд дисциплінарного провадження, – саме неповідомлення судді, а про скаржника

нічого не йдеться. У своїй поправці я пропоную урівняти в правах скаржника і суддю, щоб скаржника також належним чином повідомляли і щоб неповідомлення належним чином скаржника було також підставою для перенесення розгляду дисциплінарного провадження.

Дякую за увагу.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, ми прекрасно знаємо з усіх процесуальних кодексів, що в юридичних процесах словосполучення «належним чином повідомлений» – це в принципі одна з можливостей затягування процесів. Тому зміни до законів, запропоновані у законопроекті № 1008, спрямовані на максимальне унеможливлення зловживань щодо затягування строків і процесів. Саме з цієї підстави комітет поправку відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 255 народного депутата Алексєєва. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Поправка 256. Князевич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Ну, якось мені незрозуміло. Якщо вважається, що неналежне повідомлення скаржника чи судді затягує процес, то чому ми хочемо додати до статті 47 норму, що Дисциплінарна палата може розглядати скаргу і справу без участі судді чи скаржника саме, крім випадків, якщо він був неналежно повідомлений? Ми самі собі суперечимо.

А насправді жодних розглядів без участі судді чи скаржника не може бути. Це апіорі неможливо, тому що є величезна кількість інших поважних причин, які можуть унеможливити участь судді, наприклад, якщо в нього призначені судові засідання чи якщо людина захворіла, чи скаржник не зміг вчасно дістатися, чи ще щось. Без їх участі розглядати справу означає відкривати вікно можливостей для зловживань. Цього допускати на законодавчому рівні неприпустимо.

Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, якраз тут жодних суперечностей немає, оскільки частина третя статті 47 містить конкретну норму: «У разі відсутності судді, скаржника розгляд дисциплінарної справи здійснюється Дисциплінарною палатою без їх участі за виключенням випадків, коли суддя не був повідомлений або повідомлений з порушенням частини четвертої статті 48 цього Закону».

Тобто тут саме про це йдеться. У даному разі не пропонувалася поправка, яка дає змогу якимось по-іншому трактувати.

Поправку не підтримано комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 256 народного депутата Князевича. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 257. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Це технічна поправка. Я не знаю, чому її не врахували на засіданні комітету. Подивіться, написано: «У разі відсутності судді, скаржника розгляд дисциплінарної справи здійснюється Дисциплінарною палатою без їх участі за виключенням випадків, коли суддя (слово «скаржника» забули, пропустили) не був повідомлений...». Таким чином, якщо суддю не повідомлено, то справа розглядається, а якщо не повідомлено скаржника, то можна без нього розглядати справу. Скаржник у даному разі такий самий учасник, якщо він, дійсно, має прізвище і знає, що він хоче брати участь у засіданні, тому його треба повідомити. Якщо не повідомили, то тоді треба переносити розгляд.

Я наполягав на включенні слова «скаржник» саме до цієї норми і прошу проголосувати.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, ви правильно зазначили, що це технічна поправка. Вона не була врахована, тому що ми щойно розглядали попередні три поправки з цього ж приводу. Це враховано в інших процедурах.

Комітет відхилив поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 257 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися. Голосуємо.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Поправка 258. Алексеєв. На яких поправках будете ще наполягати? Це остання? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Алексеєва.

АЛЕКСЕЄВ С.О. Шановні колеги, у запропонованому законопроекті значно скорочено строки дисциплінарного провадження. Ви взагалі включили турборежим щодо дисциплінарних проваджень стосовно суддів.

Дана поправка стосується того, що скоротили строки повідомлення про час і місце проведення засідання Дисциплінарної палати із семи до трьох днів. Але людина може бути у відрядженні чи ще десь, вона повинна мати час підготуватися. Абсолютно нормальний строк сім днів.

Так само абсолютно нормальний строк для дисциплінарного провадження стосовно судді 60 днів. Навіщо його скорочувати до 30 днів? Якщо робляться якісь запити, то на них навіть не встигне прийти відповідь. Навіщо до такого ступеня скорочувати ці строки?

Дякую за увагу.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, ну, про який турборежим може йтися? Я вчора повідомляла вам, що мені до комітету надійшла відповідь від Вищої ради правосуддя, яку запитував голова комітету у 2014 році. Отак розглядаються скарги Вищою радою правосуддя, п'ять років минуло. Тому треба змінювати ці підходи до розгляду скарг Вищою радою правосуддя.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 258 народного депутата Алексеєва. Комітет її підтримує. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 261. Макаров. На яких поправках будете наполягати? На всіх?

МАКАРОВ О.А. Цю включіть, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 261.

МАКАРОВ О.А. Мої пропозиції мають на меті забезпечити право особи, судді в даному разі, на належний розгляд її справи. Особа повинна мати механізм захисту, у тому числі можливість подати власні пояснення щодо скарги, бути присутньою під час розгляду дисциплінарної скарги.

У редакції, яка подана в законопроекті, виключили пункт, точніше, згадку про те, що під час підготовки справи доповідач здійснює збір додаткової інформації і пояснень судді та скаржника, ознайомлюється з суддівським досьє. Я вважаю, що цей, як ви сказали самі, турборежим щодо проведення дисциплінарного провадження буде шкодити насправді правосуддю і незалежності суддів. Тому від трьох років розгляду до трьох днів – це дуже велика різниця, я думаю, що між ними можна знайти нормальний, справедливий порядок розгляду.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, ваша поправка безпосередньо не стосується строків, не треба вводити зал в оману. У вашій поправці пропонується виключити абзац другий підпункту 13 пункту 3, а це, дійсно, відноситься до збору інформації і її оброблення. Саме тому комітет не підтримав даної поправки, залишаючи редакцію президентського законопроекту.

Я думаю, що члени даної комісії зможуть розібратися, яким чином збирати інформацію, і не можна позбавляти їх права це робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 261 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Скажіть, будь ласка, ви будете наполягати на наступних поправках? На поправках 263 та 265. Добре.

Поправка 63. Макаров.

МАКАРОВ О.А. Подивіться, що зараз пропонується: суддя та скаржник мають бути повідомлені про засідання Дисциплінарної палати не пізніше ніж за три дні. Було сім днів. Ви розумієте, що це суддя, у нього є розклад справ, він має підготуватися, якщо він іногородній, то має взяти квитки, підготувати свій виступ, ознайомитися з матеріалами справи? Чому ми сім днів замінили на три дні? Скорочення цього строку повідомлення призведе до неможливості судді належним чином підготуватися та взяти участь у розгляді своєї справи на засіданні Дисциплінарної палати, що своєю чергою може негативно позначитися на здатності судді ефективно захищатися під час висунутих проти нього звинувачень і робитиме суддю вразливим до необґрунтованих переслідувань.

Строк повідомлення судді повинен бути збільшений до семи днів, я на цьому наполягаю. Прошу проголосувати. Це нормальна норма: дати людині сім для того, щоб підготуватися і приїхати на засідання. Три дні – це просто виклик, як в армії: бігом прийшов – і починай розглядати свою власну справу. Так не можна.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, кожного дня судді приймають рішення іменем України і розуміють, що за кожне своє рішення, прийняте і винесене іменем України, вони зможуть відповісти своїм власним ім'ям. Тому я думаю, що вони готові до цього.

З іншого боку, ми бачимо, що в разі викликів на конференції даних суддів з усіх куточків України по інтерконтиненталах, вони встигають підготуватися і виїхати за одну добу. Я думаю, що з таких достатньо потужних і поважних причин, як виклик до Вищої ради правосуддя, вони зможуть приїхати і надати інформацію. Поправку не підтримано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Поправка 263 Макарова. Комітет не підтримує поправки. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 265. Макаров.

МАКАРОВ О.А. Колеги, я не знаю, до чого тут участь суддів у конференціях. Якщо закидати суддям натяк, що вони підвищують свій професійний фаховий рівень і відвідують конференції, тоді я не знаю, про що ми говоримо, який законопроект зараз розглядаємо.

А поправка 265 стосується того, що із закону виключили статтю, в якій ідеться про таке: «За вмотивованим клопотанням судді Дисциплінарна палата також може ухвалити рішення про розгляд дисциплінарної справи у закритому засіданні, якщо це є необхідним для забезпечення незалежності судді. Рішення про розгляд дисциплінарної справи у закритому засіданні на цій підставі вважається ухваленим, якщо за нього проголосували всі члени Дисциплінарної палати».

Нормальна вимога, яка передбачає можливість проведення в закритому режимі лише в тих випадках, коли потрібно забезпечити незалежність судді. Чому це із закону виключили? Я пропоную повернути цю норму.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу, ми зараз говоримо про поправку 265? Просто насправді це ви пропонуєте виключити підпункт 14 пункт 3 розділу І. Тому ми пропонуємо залишити президентську редакцію. Якщо ви подивитесь, то в попередній редакції... Так, звичайно, це редакція президентського законопроекту, я вам нагадую, і за даною моделлю залишається закрите засідання дисциплінарної палати з двох підстав, і вони викладені.

Поправку відхилено комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Поправка 265 народного депутата Макарова. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 266.

Поправка 268. Князевич.

Поправка 269. Макаров. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Ірино Валентинівно, вам було б зручніше, якби ви бачили, які норми виключає президентський проект. Я кажу про ті

норми, які ним виключаються, – саме ті, які регулюють порядок проведення закритого засідання.

Стосовно поправки 269. Дана поправка зберігає норму в чинній редакції, виходячи з такого: «Принцип роботи колегіального органу передбачає прийняття єдиного рішення за результатами спільного аналізу та обговорення саме в нарадчій кімнаті з метою недопущення будь-якого стороннього впливу на думку членів органу. Таємниця нарадчої кімнати є гарантією принципу незалежності членів ради, підпорядкування їх лише закону та забезпечення необхідних умов для ухвалення колегіальним органом рішення». Моя поправка стосується можливості обговорення рішення в нарадчій кімнаті. Чому президентський проект це виключив, мені незрозуміло, ніякого пояснення немає.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, хочу вам повідомити, що питання закритих засідань і нарадчих кімнат неодноразово обговорювалося на засіданні комітету стосовно законопроекту № 1008.

Знову-таки наголошу на тому, що, дійсно, змінюється модель, ми відходимо в даному разі від нарадчих кімнат. Тому для того щоб залишати нерозбалансованою модель і безпосередньо те уявлення, як мають проходити засідання, поправку Олега Анатолійовича було відхилено комітетом.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставиться на голосування поправка 269 народного депутата Макарова. Комітет пропонує відхилити цю поправку. Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 270 народного депутата Макарова. Ви наполягаєте? Будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Я дуже коротко скажу, що передбачалося, що рішення Дисциплінарної палати надсилається у п'ятиденний строк,

зараз – у триденний. Ну, ви всі знаєте, що і в п'ятиденний строк не встигали, і треба боротися за те, щоб виконувалася чинна норма. А якщо її зменшити до трьох днів, вона також не буде виконуватися. Для чого це робити? Для того, щоб розбалансувати роботу Дисциплінарної палати? Мені незрозуміло.

Я пропоную проголосувати за мою поправку і повернути п'ятиденний термін.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. На сьогодні це семиденний строк, а ви пропонуєте зробити п'ятиденний. Колеги, ви бачите, що ідея строків проходить у нас червоною ниткою: все змінюється на триденний строк. Саме тому поправку Макарова було відхилено комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

Ставиться на голосування поправка 270 народного депутата Макарова. Комітет пропонує її відхилити. Прошу голосувати та визначитися.

«За» – 72.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 271 народного депутата Алексеєва. Ви наполягаєте? Ні.

Наступна поправка 272 народного депутата Князевича. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, Руслане Олексійовичу. У мене таке запитання. Якщо ми вже, дійсно, дбаємо про права скаржника, то чому звужуємо строки з 30 до 10 днів щодо подачі відповідної скарги на рішення Дисциплінарної палати? Навпаки, якщо ми хочемо забезпечити права скаржника, ми мали б за логікою розширити ці строки, а ми їх звужуємо. Десятиденний строк занадто малий, як на мене. Є випадки, коли в десятиденний строк навіть не виготовляється рішення Дисциплінарної палати, ледь-ледь люди встигають у тридцятиденний строк.

Якщо ми зараз встановимо такий пресічний короткий строк, це значно обмежить можливості для оскарження таких рішень. Я пропоную залишити ті строки, які є, вони на практиці більш-менш

є достатніми для того, щоб належним чином оформити скаргу на рішення Дисциплінарної палати.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, ну, давайте ж будемо послідовними. Якщо ми, дійсно, хочемо прирівняти в правах і скажників, і суддів, і членів комісії, то треба розуміти, що якщо ми зменшуємо строки на розгляд і строки приїзду суддів тощо, так само зменшуються, і це логічно, строки на подачу скарг. Десятиденний строк достатній для подачі скарги.

Комітет відхилив поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслане Петровичу, скажіть, будь ласка, ви наполягаєте на голосуванні? Так.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 272 народного депутата Князевича. Комітет поправку відхилив. Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 273 народного депутата Осадчука. Не наполягає.

Поправка 274 народного депутата Власенка. Будь ласка, Сергію Володимировичу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий. Я просто хочу нагадати, що немає такого принципу будь-якого процесу, у тому числі й дисциплінарного процесу, як швидкість. Є об'єктивність, всебічність, законність, повнота, а швидкість – такого принципу немає. Це перше.

Друге. У законі, який існував до цього законопроекту, і так були скорочені строки розгляду і скарг, і заяв, узагалі всі процесуальні строки були скорочені. Коротші строки лише під час провадження по виборчих справах, бо це обумовлено швидкоплинністю виборчого процесу.

Тому в мене чергове запитання: навіщо і чому? Бо це найбільші питання, які ми задаємо під час обговорення цього законопроекту. Ми запитували, чому скорочено суддів з 200 на 100? Чому перемішані повноваження Вищої ради правосуддя і Вищої кваліфікаційної

комісії? У мене чергове запитання: чому скорочено строк з 30 днів до 10 на подачу скарги? І в мене просте запитання до вас, пані доповідачко. Я бажаю вам у подальшому скористатися цими строками для себе. І ви...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Сергію Володимировичу, я вам безмежно вдячна за вашу добру і щиру душу і за такі побажання. Відповідь на ваше запитання буде така сама, як щодо поправки Руслана Петровича Князевича, бо це абсолютно однакові поправки. І відповідь ви вже отримали.

Знову-таки наголошую на тому, що треба боротися не тільки із законодавчим спамом, а й зі спамом скаржників. Тому для балансу моделі це абсолютно є логічним і прийнятним.

Комітет вашу поправку відхилив, Сергію Володимировичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутате Власенко, ви наполягаєте? Так, наполягаєте.

Ставиться на голосування поправка 274 народного депутата Власенка. Комітет поправки не підтримав. Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 275 народного депутата Пузанова. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 276 народного депутата Осадчука. Не наполягає.

Поправка 277 народного депутата Макарова. Наполягаєте? Будь ласка, слово надається народному депутату Макарову.

МАКАРОВ О.А. Наполягаю. Увімкніть мені, будь ласка, час, бо нам закривали спочатку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, спочатку час народному депутату Макарову і не закривайте його більше.

МАКАРОВ О.А. Пропонується повернути редакцію, яка передбачає, що подання скарги на рішення Дисциплінарної палати про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді зупиняє

застосування дисциплінарного стягнення. У президентському законопроекті чомусь виключено цю норму. На особу не можна накладати дисциплінарне стягнення у період її оскарження. З метою недопущення негативних наслідків як виконання оскаржуваного рішення, так і можливого подальшого повороту виконання, варто залишити цю норму у чинній редакції. Це очевидний факт. Прийнято рішення, людина не погоджується, оскаржує це рішення у передбаченому законом порядку, і в цей час вона може продовжувати виконувати свою роботу, дочекавшись рішення за своєю скаргою, крім окремих випадків, коли, як про це написано, є скарги про відсторонення. Я переконаний, що треба залишити цю норму в старій редакції.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, ми прекрасно розуміємо, що змінюючи одні редакції норм, залишаючи інші редакції норм, до чого ми призводимо? Ми призводимо до таких поправок, які будуть повністю гальмувати механізм роботи. Тому комітет дану поправку відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на поправці?

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 277 народного депутата Макарова. Комітет її відхилив. Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Поправка 278. Народний депутат Бабій. Не наполягає.

Поправка 279. Народний депутат Осадчук. Не наполягає.

Поправка 281. Народний депутат Макаров. Будь ласка.

МАКАРОВ О.А. Колеги, зменшення строку на розгляд апеляції у 12 разів – із 60 до п'яти днів, є радикальним і необґрунтованим строком. Протягом п'яти днів неможливо глибоко дослідити обставини справи з метою їх неупередженої та об'єктивної оцінки. Дотримання п'ятиденного строку на практиці є надзвичайно складним. А постійне порушення цього строку підриватиме довіру до законності такої процедури та до Вищої ради правосуддя в цілому. З огляду на це пропонується скоротити строк, але не у 12 разів, а давайте змінимо

хоча б з п'яти днів до десяти. Давайте проголосуємо за цю норму. Норма щодо п'яти днів не буде дотримуватися в будь-якому випадку.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, питання строків дуже щільно обговорювалося на засіданні комітету. На жаль, вас не було (*Шум у залі*).

Олеже Анатолійовичу, ви кожного разу давали можливість виступити Валентині Іванівні Данішевській щодо всіх питань, які вважали важливими для судової влади, а це були майже всі питання. Тому всі питання порушувалися на засіданні комітету та обговорювалися.

Комітет усе-таки залишився на тій позиції, що в питаннях строків буде виписано, як визначено в законопроекті. Комітет поправку відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 271 народного депутата Макарова. Поправку комітетом відхилено. Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 282 народного депутата Макарова. Наполягаєте? Прошу.

МАКАРОВ О.А. Власне, тут мова йде про строк виготовлення рішення, з п'яти днів пропонується змінити до трьох, але не в цьому справа. Це моя остання поправка. Я хочу сказати, що розгляд цього законопроекту як у першому читанні, так і в комітеті, так і на пленарному засіданні, говорить про те, що цей законопроект не збалансований. Ми всі намагаємося його покращити, але покращити цей законопроект не вдається. Чому? Бо до його розробки не було залучено фахівців, не дослухалися до думки Верховного Суду. У результаті він розбалансований, і такий закон буде шкодити, повірте мені, інвестиційному клімату в Україні.

Міжнародні установи, Європейська Бізнес Асоціація, Американська торговельна палата і Спілка українських підприємців висловили своє велике занепокоєння намаганням таким чином втрутитися

в незалежність судової системи. Ми не будемо підтримувати цього законопроекту.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Олеже Анатолійовичу і шановні колеги по залу, ми зараз обговорюємо скарги до Вищої ради правосуддя. Тому, звичайно, прекрасно згадувати про інвестиційний клімат у даному разі, про все решта. Але наші виборці, депутатів з абсолютно всіх фракцій, хочуть справедливого суду, щоб Вища рада правосуддя надавала вчасно свої висновки стосовно тих суддів, які вважається, що приймали неправосудні рішення.

Тому тут питання строків залишається. Ми знову-таки обговорюємо строки. Комітет залишив попередні строки, які зазначені в моделі, і поправки не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 282 народного депутата Макарова. Комітет поправку пропонує відхилити. Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 283 народного депутата Кальченка. Не наполягаєте? Не наполягає.

Наступна поправка 284 народного депутата Крулька Івана Івановича. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати, я зараз звертаюся до президії Верховної Ради і до депутатів з фракції «Слуга народу». Послухайте уважно, чого стосується ця поправка. Вона стосується того, щоб рішення конкурсної комісії з обрання членів ВККС і етичної комісії, яка оцінюватиме звільнення членів Вищої ради правосуддя, оскаржувалися до Верховного Суду. Якщо ви цю поправку не підтримаєте, то всі скарги будуть надходити до окружного адміністративного суду Києва, цього одіозного суду, який виносить скандальні рішення.

Подумайте добре, тому що тоді в усіх складеться враження, що далі буде діяти телефонне право і суд діятиме за принципом «чого изволите».

Тому я пропоную для того, щоб більше не було таких одіозних рішень суду хоча би щодо цих питань, прийняти цю поправку, і всі рішення та скарги будуть розглядатися Верховним Судом.

Будь ласка, підтримайте цю поправку, вона надзвичайно важлива для цього законопроекту.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Іване Івановичу, ми вчора про це говорили з паном Юрчишиним і обговорювали з фракцією «Голос», і ЗМІ про це так само говорять, що давайте ці скарги передамо до Верховного Суду. Ідеться про оскарження конкурсної комісії, а не рішень ВККС та ВРП. Тому, шановні колеги, якщо ви уважно подивитеся на поправку 284, то побачите, що там ідеться не лише про передачу до ОАСК. Там йдеться і про Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів тощо. Тому поправка достатньо серйозна і суттєва. Комітет її не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько, 10 секунд.

КРУЛЬКО І.І. Шановна пані голово комітету, я передусім хочу вам подякувати, що сьогодні ви хоча б поправки коментуєте, бо вчора ми без коментарів обходилися. Але я пропоную, давайте тоді з цієї поправки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Репліка на репліку, будь ласка.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Іване Івановичу, відповідаю на репліку. Я вчора з 16 години до 18 години коментувала всі поправки, а те, що вас не було в залі, це зовсім про інше, просто будьте на своєму робочому місці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іване Івановичу, ви наполягаєте на голосуванні щодо поправки 284.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 284 народного депутата Крулька. Комітет її відхилив. Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 285 народного депутата Бужанського.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон народного депутата Бужанського.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, це технічна поправка щодо «Прикінцевих та перехідних положень». Вона схвалена комітетом. Прошу її підтримати.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, абсолютно правильно, це поправка, яку на той момент просто недогледів комітет, оскільки ми випишемо в законопроекті процедуру, як це проводиться. Це, дійсно, «Прикінцеві та перехідні положення». Комітет підтримує поправку народного депутата Бужанського.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування. Є поправка 285 народного депутата Бужанського. Вона відхилена комітетом, але станом на сьогодні комітет не заперечує, та, наскільки я розумію, пропонує все-таки підтримати цю поправку.

Шановні колеги, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Прошу підтримати та проголосувати за поправку 285 народного депутата Бужанського.

«За» – 268.

Поправку враховано.

Поправка 286. Народний депутат Князевич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово. Ця поправка стосується «Прикінцевих і перехідних положень», які, як на мене, взагалі є квінтесенцією цього законопроекту. Ми говоримо про величезне тіло закону, а суть його криється у «Прикінцевих і перехідних положеннях», якими тихенько, з дня набрання чинності цим законом, який набере чинності одразу після того, як буде опублікований, припиняються повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів. В який спосіб, ніхто навіть не читає, що є визначений порядок у законі. Без жодних норм закону, без жодних пояснень, без жодних обґрунтувань ми просто припиняємо фактично повноваження складу.

Крім того, враховується поправка, за якою протягом 30 днів після того, як запрацює комісія, фактично відбудеться припинення повноважень членів Вищої ради правосуддя. Конституція на пряму забороняє це робити, оскільки є строк повноважень і підстави для звільнення членів ВРП, то вирішили просто в «Прикінцевих і перехідних положеннях» протягом 30 днів начебто тихенько, шляхом перевірки комісією звільнити всіх тих членів ВРП...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Руслане Петровичу, не можна так голосно говорити, що ніхто не читає і не враховує. Читають і враховують. Але комітет цю поправку не підтримав. З точки зору, дійсно, загальних підходів, для того щоб потім законопроект, яким вносяться зміни, працював, а не гальмував, комітет не підтримав.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте, Руслане Петровичу?

Ставиться на голосування поправка 286 народного депутата Князевича Руслана Петровича. Комітет поправку відхилив. Прохання голосувати та визначатися.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 287 народного депутата Крулька Івана Івановича. Ви наполягаєте? Будь ласка, Іване Івановичу.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Мені дуже шкода, що поправку 284 було провалено. Цим підтверджено, що жодного бажання наводити порядок у судовій системі немає. Вибачте, будь ласка, якщо цей законопроект голосно називається про те, що буде судова реформа, ніякою це судовою реформою, на жаль, не є.

Мені хотілося б, щоб голосні гасла, які декларують з усіх екранів, про те, що ми будемо наводити порядок і робити справжні реформи, були практикою і підтверджувалися конкретними законопроектами. На жаль, цей законопроект не є ніякою судовою реформою. І навіть одну поправку, яка хоча б трохи могла виправити ситуацію, провалили в цьому залі.

Тому я, на жаль, мушу констатувати, що вкотре ми чуємо гасла і не маємо реальних рішень, які, дійсно, приведуть доступність до суду для людей і суд зроблять справедливим.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Іване Івановичу, я можу вам на це відповісти. Якщо ви хочете змінити підходи роботи щодо ОАСК, це не про вашу поправку 284, це, дійсно, про зміну підходів. Уже лунали випадки про те, що давайте взагалі суд ліквідуємо, давайте справи не будемо розглядати. А може, у нас питання не до суду, а до суддів, які там працюють? І це вже якраз про інше.

А у вашій поправка 284, колеги, уважно почитайте, ідеться не тільки про ОАСК. Якщо нам не подобається ОАСК, давайте його просто наповнимо тими суддями, які будуть працювати добросовісно. І це все!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Івановичу, ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

Ставиться на голосування поправка 287 народного депутата Крулька Івана Івановича. Комітет поправку відхилив.

Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 289 народного депутата Бужанського. Ви наполягаєте? Не наполягає.

Наступна поправка 290 народного депутата Бужанського. Не наполягає.

Наступна поправка 291 народного депутата Соболева. Ви наполягаєте? Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, поправки, до яких ми підходимо, ключові, заради чого цей законопроект назвали судовою реформою: скоротити суддів Верховного Суду з 200 до 100, розігнати (давайте називати речі своїми іменами) ВККС, розігнати Вищу раду правосуддя. Це і є судова реформа? А що від цього отримає громадянин, який звертається до суду, який чекає справедливого рішення?

Моя поправка полягає в такому. Хоча б прибдали абсурдну, ідіотську норму про люстрацію всіх тих, які виходили на майдани після 2014 року до 2019 року. У моїй поправці пропонується залишити хоча б тих, які призначалися останній рік, проходили конкурсні комісії, відбір іноземних фахівців, експертні комісії.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, у даному випадку йдеться, дійсно, про строки, коли буде відбуватися перезавантаження. Саме тому що перезавантаження потрібне терміново, Президент вніс цей законопроект як невідкладний, щоб ми не затягували строків. Ви бачите, що багато з тих поправок, які направлені на затягування, комітетом було відхилено. Саме з цих мотивів була відхилено і цю поправку. Комітет не підтримав.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні щодо поправки? Так?

Ставлю на голосування поправку 291 народного депутата Соболева Сергія Владиславовича. Поправку не було враховано комітетом, і саме тому ставлю її на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 97.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, оголошується перерва на півгодини до 12 години 30 хвилин. Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу займати свої місця. Шановні колеги, повертаємося до роботи.

Розпочинаємо нашу роботу.

Поправка 292. Славицька.

Поправка 293. Шпенюв.

Поправка 294. Крулько.

Поправка 295. Німченко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Німченка.

НІМЧЕНКО В.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, я підтримую поправку і вважаю, що треба вирішувати питання про припинення повноважень на підставі, а не за законом. Це перше.

Друге. Подивіться, будь ласка, пропонується підвести під зачистку і секретаріат. До чого тут придані сили до кваліфікаційної комісії? Я хотів би, щоб усе-таки цю поправку врахували.

Третє. Шановні колеги, я хотів би вам ще раз нагадати, ви це все знаєте, що передусім подумайте перед тим, як голосувати, що немає більш продажного правосуддя, ніж дешеве. І незалежне, і залежне правосуддя у Німеччині називається «*zimmer gerechtigkeit*». Я хочу вам доповісти про те, що тут є Петро Олексійович, саме його команда на чолі з Філатовим з Адміністрації Президента готувала так звану реформу, яка призвела до приниження і сплюндрування національної судової системи в Україні. На жаль...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, Василь Іванович абсолютно має рацію щодо стану судової системи в нашій державі, тут комітет не може не погодитися. Але комітет відхилив поправку, тому що вона стосується виключно пункту 2 «Прикінцевих положень». Подивіться уважно, цей пункт 2 стосується того, коли, дійсно, припиняються

повноваження комісії і повноваження секретаріату, тобто вона стосується дошвидкого перезавантаження. Саме тому комітет поправку відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 295 народного депутата Німченка. Вона не врахована комітетом. Прошу визначатися.

«За» – 59.

Рішення не прийнято.

Поправка 297. Крулько. Не наполягає.

Поправка 298. Бужанський.

Поправка 299. Юрчишин. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Колеги, у мене буде просто застереження. Я думаю, що про це всі говорили, але це потрібно оголосити публічно. У нас сталося певне непорозуміння щодо поправки 195. Дуже цінний механізм, коли наші міжнародні партнери таки мають вирішальний вплив на прийняття рішення, під час прийняття рішення етичної комісії ми насправді повністю знівельювали. Прохання повернутися до цієї поправки. На своїх поправках не наполягаю.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Що стосується поправки 195. Ви знаєте, що в нас щойно відбулося засідання комітету за дорученням Голови, яке стосувалося інших питань, а саме призначення представника Верховної Ради. Але на це засідання комітету прийшов і автор поправки 195 Руслан Олексійович Стефанчук, який так само наполягав на ній. Комітет до неї повернувся, тому давайте ще раз поставимо її на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Не наполягаєте. Дякую.

Поправка 301. Власенко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Нам сьогодні багато розказували про модель цього законопроекту. Дуже коротко

про модель. Модель дуже проста. Частина перша – підвісити на гачок Верховний Суд України для того, щоб потім свавільно вирішувати, кого звільняти, а кого з лояльних залишати.

Частина друга цього законопроекту – викинути «погані», ну, реально погані, але не свої, ВРП і ВККС і призначити за спрощеною процедурою свої ВРП і ВККС.

Третя частина цього законопроекту – створити легші процедури для того, щоб усі судді боялися. Ні, не боялися виносити нечесні рішення, а боялися того, як на це подивляться ті, які будуть контролювати ВРП і ВККС. Ось насправді три частини цього законопроекту.

А моя поправка стосується технічних питань. Прошу її підтримати.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, поправка Сергія Володимировича стосується не технічних питань. Вона містить слова: «У Розділі II пункт 4 виключити», і це не технічне питання. А те, що ми зараз обговорювали, я думаю, просто емоційний стан депутата, який у принципі до його поправки жодного стосунку не має.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Комітет цю поправку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на поправці?

Поправка 301 Власенка. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Поправка 303. Крулько.

Поправка 306. Юрчишин.

Поправка 307. Власенко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Звичайно, стан емоційний, тому що, на відміну від доповідача, я на своїй власній шкурі випробував, що таке залежна, корупційна, підконтрольна судова система. Розумієте? Тому, звичайно, стан емоційний, коли я бачу

абсолютно танець «гопак на граблях», такий самий, як робив Янукович у 2010 році і робила попередня влада у 2014-2016 роках.

Цей законопроект за своєю ідеологією нічим не відрізняється від попередніх так званих судових реформ. Тому, звичайно, емоційний стан. Я не можу спокійно дивитися на те, як повторюються всі помилки, які були. Знаєте, вчергове згадую вислів про те, що історія нас вчить лише тому, що історія нікого нічому не вчить.

Я ще раз кажу, що я побажав свого часу Януковичу скористатися плодами його судової реформи. Він користався. Я не думаю, що він був радий тим правам, які мають адвокати в процесі. Я радив попередній владі скористатися наслідками їх судової реформи. Вони зараз користаються. Я не думаю, що вони раді статусу адвоката в процесі. Я...

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я перепрошую, Дмитре Олександровичу, зараз ми розглядаємо поправку 307. Ми точно розглядаємо законопроект чи в нас... Я навіть не розумію, як мені відповідати щодо поправки 307 після цього. Мені здається, що ми не розглядаємо зараз законопроект.

Поправка 307 Сергія Володимировича Власенка стосувалася того, щоб пункту 5 розділу II виключити. Безпосередньо цей розділ виписаний так: «Вища кваліфікаційна комісія суддів України протягом двох місяців з дня формування її нового складу проводить відбір суддів до касаційних судів у складі Верховного Суду із числа суддів відповідних касаційних судів Верховного Суду за критеріями професійної компетентності, етики та доброчесності».

Сергій Володимирович пропонував це виключити. Комітет відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Не наполягаєте, да? Наполягаєте?

Ставлю на голосування поправку 307 Власенка. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Поправка 312. Власенко.

Поправка 317. Соболев. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

СОБОЛЄВ С.В. «Батьківщина». Оскільки такий емоційний стан продовжується вже як мінімум 12 років, а ті, які доводили до такого емоційного стану, ховаються зараз у Російській Федерації, тому я хотів би, щоб уважно прислухалися до моєї поправки. Моя поправка полягає в такому. Якщо ви вже розганяєте суддів Верховного Суду, то дайте хоча б їм право працювати не лише в апеляційній інстанції, а будь-де, де вони зможуть себе проявити, у тому числі в інших інстанціях. Чому ви це обмежуєте виключно апеляційною інстанцією? Та якщо суддя Верховного Суду, який пройшов таку процедуру відбору, якого ви вигнали з роботи, позбавивши права на професію (ви отримуєте свою відповідь на це в Конституційному Суді, у Європейському суді з прав людини), то дайте хоча б йому право працювати в будь-якому суді.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Колеги, поправка Сергія Владиславовича, дійсно, стосувалася місцевих судів і залишалася попередня редакція щодо конкурсного відбору. Ви бачите, що в кінцевій редакції поправку Сергія Владиславовича щодо місцевих суддів не підтримано. У нас достатня кількість вакантних посад і в апеляційних судах, і було вирішено, що все-таки кваліфікація суддів Верховного Суду достатньо висока, щоб таким чином надати їм можливість працювати в судових інстанціях найвищого щабеля.

Що стосується конкурсного відбору. Він зник з останньої редакції, тому що недоречно знову проводити конкурс для суддів Верховного Суду. Тож замість слів «за результатами конкурсного відбору» ви побачите слова «за результатами відбору».

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 317 народного депутата Соболева. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 321. Власенко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую пане головуючий. Це моя остання поправка. Я прошу її не ставити на голосування, але ще раз хочу зазначити, що цей законопроект не має нічого спільного з реформуванням системи судочинства. Такий закон точно не принесе громадянам України чесних, справедливих, законних рішень. Він точно не створить інституту незалежного судді, а навпаки, створить інститут абсолютно залежного судді, який буде не виносити рішення іменем закону, іменем України, а буде весь час дивитися на телефонний апарат, на те, як йому подзвонять, що йому скажуть, яке рішення йому винести тощо.

Цей законопроект точно прямо суперечить низці рекомендацій Ради Європи і, зокрема, висновкам Венеційської комісії. А відтак я ще раз прошу не ставити моєї поправки на голосування, але закликаю всіх не підтримувати цього законопроекту в другому читанні та в цілому.

Дякую.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Я як доповідач маю коментувати поправку 321 Сергія Володимировича Власенка. Вона стосується виключно пункту 7 розділу II. Ось про що говориться в пункті 7: «Судді Верховного Суду, які не пройшли процедуру відбору, передбачену пунктом 5 цього розділу, можуть бути переведені до відповідних апеляційних судів з врахуванням рейтингу, сформованого за результатами конкурсного відбору».

Саме для того, щоб не підвісити 100 суддів Верховного Суду, а надати їм можливість здійснювати правосуддя, існує пункт 7, його виключати не можна. Тому комітет поправку відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви не наполягаєте на голосуванні?

Поправка 323. Юрчишин. Не наполягає.

Поправка 328. Соболев. Наполягаєте?

СОБОЛЄВ С.В. Наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, два роки відбувався конкурсний відбір нових суддів Верховного Суду України за участю всіх міжнародних експертів, через відповідні органи, які ним створювалися. Тепер ви викидаєте цих людей на вулицю. Більше того, ви не просто викидаєте їх на вулицю, а робите все можливе для того, щоб ці люди не мали навіть права далі займатися тим, заради чого вони проходили ці конкурси, і громадяни їм довірили повернення до Верховного Суду України, бо, бачите, обмежуєте 100 посадами. Що робити громадянам? Що робити фізичним особам, які зараз чекають своєї черги роками, а далі будуть чекати десятиліттями? Бо ті десятки тисяч справ, які лежать зараз у Верховному Суді, зрозуміло, не будуть розглянуті.

Моя пропозиція: повторне друге читання і чекати висновків Венеційської комісії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна. Будь ласка.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановний Сергію Владиславовичу, стосовно того, щоб «викинути на вулицю», як ви сказали. Ваша попередня поправка стосувалася місцевих та апеляційних судів. Ви ж не можете так собі суперечити буквально протягом 3 хвилин.

Щодо безпосередньо здійснення правосуддя. Якщо ми говоримо про 77 тисяч справ, які зараз перебувають у Верховному Суді, то чому ніхто з вас не вніс поправок? Є 12 поправок щодо кількості суддів. Чому ніхто не вніс поправок – 300 суддів, 400 суддів, 500 суддів?

А в цьому законопроекті йдеться про те, що змінюються підходи. В умовах децентралізації підвищується роль апеляційних судів, будуть поставлені процесуальні фільтри і судді Верховного Суду займатимуться безпосередньо уніфікацією і сталістю практики. Тому якщо ви хочете, щоб встигли розглянути всі 77 тисяч справ, будь ласка, вносьте поправки щодо 500 суддів Верховного Суду.

Поправку відхилено. Вона стосувалася абсолютно іншого, тому комітетом її не враховано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дайте слово Веніславському.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, щойно о 12 годині було засідання Комітету з питань правової політики, на якому розглядалося питання, про яке ми сьогодні вже говорили. Під час засідання комітету постало питання про те, що слід повернутися до розгляду поправки 195, яку вніс народний депутат Стефанчук.

Комітет ухвалив рішення повернутися до розгляду поправки 195 і підтримати її.

Дякую.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, перепрошую, я був під час засідання комітету, який зібрався за дорученням Голови, на якому було внесене це питання. Я також прошу повернутися до поправки 195 і підтримати її, оскільки під час ведення засідання я трохи не зрозумів, про що йшла мова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович Папієв – з мотивів.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні колеги, фактично ви так гарно почали розгляд цього законопроекту, абсолютно з дотриманням Регламенту, пообіцяли, що нібито період турборежиму завершився і ми входимо в нормальне русло дотримання Регламенту. І ось зараз ви однією такою дією хочете повністю зіпсувати все враження від цього законопроекту.

Ну, є стаття 122 Регламенту, яка передбачає, як вчиняти і діяти в такому разі. В такому разі Верховна Рада має доручити комітету привести у відповідність із проголосованими поправками сам законопроект і поставити його на голосування на наступному пленарному засіданні. Тоді все буде гарно, чітко і ми будемо аплодувати тому, як ви працюєте, як вчиняєте з цим законопроектом. Якщо ви зараз будете

повертатися до вже проголосованої поправки, то ви будете працювати в гірших традиціях Парубія.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, але це рішення приймалося не в залі, це рішення приймалося комітетом, який відповідно до статті 122, про яку ви говорили, має на це право. Дякую.

Шановні колеги, я попрошу підготуватися до голосування. Зараз ставиться два питання. Перше – повернення до поправки 195. Друге – про підтримання поправки 195. Чи готові ви голосувати? Будь ласка, займіть свої місця.

Ставиться на голосування питання про повернення до поправки 195 до цього законопроекту. Готові голосувати? Прошу голосувати та підтримати.

«За» – 281.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Слуга народу» – 224, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 23, «Батьківщина» – 1, «За майбутнє» – 3, «Голос» – 16, позафракційні – 14.

Шановні колеги, тепер як автор поправки я ставлю для підтвердження поправку 195. Прошу голосувати та підтримати.

«За» – 303.

Дякую.

Якщо щодо якихось поправок змінилася думка, було засідання комітету, можна було це питання порушити.

Я передаю слово Дмитру Олександровичу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Ми пройшли за всіма поправками, які було враховано або не враховано під час розгляду законопроекту і підготовки до другого

читання. Саме тому я ставлю на голосування для прийняття в другому читанні...

Климпуш-Цинцадзе – з мотивів, 1 хвилина, і переходимо до голосування.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Сьогодні політичне керівництво країни декларує європейську інтеграцію як пріоритет. Європейська інтеграція – це про дії. Цей законопроект, на жаль, порушує право Європейського Союзу, принципи Ради Європи, порушує незалежність судової гілки влади. І ми сьогодні отримали листа, вірніше, спікер парламенту отримав листа від представників Європейського Союзу, Європейського банку реконструкції та розвитку, Великої Британії, Канади, Німеччини про те, що цей законопроект, на жаль, порушує сьогодні незалежність судової гілки влади.

Голосуючи за цей законопроект, ви забираєте в Україні європейську реальну перспективу. Ви йдете на конфронтацію також з Радою Європи. Генеральний секретар уже направила цей законопроект на висновок Венеційської комісії. На найближчому засіданні Венеційська комісія визначиться. Після того можна було б врахувати їхні зауваження і реально проголосувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин, 1 хвилина – з мотивів.

ЖУПАНИН А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я закликаю всіх підтримати законопроект. Це насправді той історичний момент, коли ми маємо змогу, дійсно, реформувати нашу судову систему.

З приводу закликів наших колег я скажу, що вчора було рішення Венеційської комісії щодо Молдови, де було зменшено кількість суддів Верховного суду, і Венеційська комісія сказала, що все окей із тим, що була зменшено кількість. Відповідно цей аргумент наших колег не витримує критики.

Насправді зараз система чинить величезний спротив, є бажання ВККС провести найближчими днями засідання, щоб призначити таких суддів, стосовно яких є найбільша кількість запитань, і вони тільки моляться і надіються, що ми провалимо цей законопроект і не проголосуємо.

Тому велике прохання, колеги, зберіться і проголосуйте, натисніть кнопку «за».

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Данішевська Валентина Іванівна. Я думаю, що краще з місця увімкнути мікрофон, тому що виступи будуть буквально по 1 хвилині.

ДАНШЕВСЬКА В.І., Голова Верховного Суду. Мені не потрібна трибуна, і дякую за надане слово. Шановні народні депутати, я абсолютно підтримую шановну пані Климпуш-Цинцадзе в тому, що не можна ігнорувати міжнародної спільноти, не можна ігнорувати наших партнерів. Це дуже небезпечно. Крім того, я хотіла б сказати, що народ України чекає, що гілки влади будуть одна з одною співпрацювати і давати людям те, що вони чекають роками, у нашому випадку це своєчасні судові рішення.

Отже, я просила б продемонструвати зараз народу нашу солідарність у тому, що ми будемо працювати і над цим законопроектом, і над іншими, і будемо напрацьовувати ті положення, які дадуть змогу забезпечити в Україні все-таки незалежний суд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко Сергій Володимирович. Після нього – голова комітету Ірина Валентинівна.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Ви знаєте, про історичні досягнення в судовій реформі я в цьому сесійному залі чув у 2010 році, саме під цими гаслами приймалася тодішня реформа Януковича. Я це чув у 2014, 2015, 2016 і 2017 роках, коли тут голосувалися законопроекти. Теж говорили, що це історичний момент, судова реформа і таке інше.

На жаль, нічого не змінюється. На жаль, залишаються ті самі гасла і, на жаль, зміст законопроектів залишається той самий. Ніхто не ставить за мету створення чесного, незалежного, неупередженого правосуддя, яке буде виносити чесні, справедливі і законні рішення. Натомість кожен ставить за мету отримання контролю над судовою гілкою влади. Повторюються всі ті самі законопроекти, трохи видозмінені, але за своїм змістом і за своїм наповненням абсолютно однакові.

Генеральний секретар Ради Європи вже висловилася щодо цього законопроекту, скерувала його до Венеційської комісії. Порівняння з Молдовою є абсолютно недоречними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Іванович Рахманін. Будь ласка.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Шановні колеги, знаєте, чому в Україні не йдуть реформи? Тому що ми ніколи не робили реформ системно. Не можна назвати реформаторським законопроект, в якому один пункт реформаторський, інший – ретроградний, а третій – може бути репресивним залежно від того, хто ним буде користатися. Так не робляться реформи, і байдуже, ідеться про судову реформу чи про будь-яку іншу. Це перше.

Друге. Колеги, у нас інколи виходить дуже добре, коли ми намагаємося співпрацювати, а не через коліно ламаємо або не протягуємо історію, яка вигідна комусь конкретно. Є шанс і цей шанс був, була можливість направити на повторне друге читання, доопрацювати і дійти згоди. На жаль, цього шансу ми не реалізували. Тому в принципі назвати цей законопроект проривним чи тим більше реформаторським я не ризикнув би.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Ірина Валентинівна Венедіктова.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановні колеги, коли йшлося про можливість подання альтернативних законопроектів, ми їх не побачили. Тому коли ми говоримо, що хочемо збалансовано працювати, давайте це робити насправді, а не лише говорити про це. 2 жовтня відбулося засідання Комісії з питань правової реформи при Президенті, у якій брали участь представники Ради Європи, представництва ЄС, *USAID* та інших донорських організацій. Вони підтримали реформи Володимира Зеленського. Крім того, виступав голова Національної школи суддів Онішук, який від імені суддів підтримав законопроект № 1008. Тому давайте працювати. Це не означає... *(Шум у залі)*. Я вам просто даю ще іншу картинку.

Сергію Володимировичу, ви, як завжди, говорите не в мікрофон. Якщо ви хочете щось сказати, скажіть так, щоб це було під запис і вас чули. Я вам даю просто інший фідбек, що відбувається. І це ж не означає, що ми можемо припинити роботу над вдосконаленням судової системи. Завтра... *(Шум у залі)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ні. Репліка на що? Тут немає на що давати репліку *(Шум у залі)*.

Ні, не від фракції. У нас з мотивів було. Несторе Івановичу, вибачте, немає такої процедури – від фракції.

Шановні колеги, готові голосувати? Ставлю на голосування питання... *(Шум у залі)*. Це було від комітету, а не від фракції. Вона є головою комітету. Шановний Несторе Івановичу, я ще раз говорю...

Шановні колеги, ставлю на голосування для прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» ([№ 1008](#)). Прошу підготуватися до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 236.

Закон прийнято. Дякую.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

«Слуга народу» – 219, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 0, «Голос» – 0, позафракційні – 17.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про участь постійного представника Верховної Ради України у конституційному провадженні» ([№ 2265](#)).

Шановні колеги, нам необхідно проголосувати за включення до порядку денного зазначеного проекту постанови Верховної Ради України. Для цього нам необхідно 226 голосів. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується проголосувати за процедурою *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Нам необхідно 226 голосів.

Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 237

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути зазначений проект постанови за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Веніславському Федору Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановна президіє! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про участь постійного представника Верховної Ради України у конституційному провадженні». Відповідно до Закону «Про Конституційний Суд України» у засіданнях Конституційного Суду України під час проваджень за справами за конституційними поданнями, конституційними зверненнями, конституційними скаргами бере участь суб'єкт, акт якого оспорується на предмет конституційності, або представник суб'єкта, який є суб'єктом права звернення до Конституційного Суду України.

У 1999 році Верховна Рада України своєю постановою затвердила Положення про постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України. Однак з 1999 року було внесено цілу низку змін і до Конституції України, і до Закону «Про Конституційний Суд України». Конституційний Суд отримав нові повноваження,

з'явилися нові суб'єкти оскарження в Конституційному Суді, у тому числі законів та інших актів Верховної Ради України.

З метою приведення у відповідність до вимог чинного законодавства та Конституції України Положення про постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України якраз і було розроблено фактично новий проект Положення про постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України. Це положення, як я вже сказав, приводить у відповідність із чинними вимогами законодавства діяльність постійного представника Верховної Ради у Конституційному Суді. Окрім того, пропонується змінити положення про порядок призначення особи постійним представником. За чинною постановою, яку ми пропонуємо скасувати і затвердити нову постанову, передбачено, що постійним представником є представник Апарату Верховної Ради. Ми пропонуємо, щоб представництво у Конституційному Суді інтересів Верховної Ради здійснювала особа, яка може бути народним депутатом України. Це коротко про зміни.

Прошу підтримати та проголосувати за цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Федоре Володимировичу.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань правової політики Венедіктовій Ірині Валентинівні. Можете виступати з місця.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановні колеги, за дорученням Голови Верховної Ради о 12 годині відбулося засідання комітету. Комітет підтримав два проекти висновків. Один з них стосувався того, щоб рекомендувати Верховній Раді України поданий народним депутатом України Веніславським Федором Володимировичем проект Постанови «Про участь постійного представника Верховної Ради України у конституційному провадженні» включити до порядку денного сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання і прийняти за основу та в цілому, а другий – рекомендувати Верховній Раді України поданий народним депутатом України Веніславським Федором Володимировичем проект Постанови «Про призначення Совгирі О.В. на посаду постійного представника Верховної Ради України в Конституційному

Суді України» включити до порядку денного другої сесії Верховної Ради, прийняти за основу та в цілому. Мені здається, що вже всім доведено, що Совгіря Ольга Володимирівна – достойна, гідна і професійна кандидатура, яка може представляти Верховну Раду у Конституційному Суді України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, чи необхідно проводити обговорення цього питання? Так. Тоді прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Лаба Михайло Михайлович, фракція «Слуга народу».

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Веніславського Федора Володимировича.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановні колеги, як я вже сказав, проект постанови, який пропонується для затвердження Верховною Радою України, має на меті приведення у відповідність із Конституцією України і Законом «Про Конституційний Суд України» діяльності постійного представника Верховної Ради в Конституційному Суді.

Якихось зауважень щодо можливості брати участь у засіданні Конституційного Суду України народного депутата України з точки зору вимог чинного законодавства немає.

Звертаю вашу увагу на те, що, як я вже сказав, за попередньою редакцією Положення про постійного представника постійним представником був працівник Апарату Верховної Ради України. Ми пропонуємо, щоб цю функцію виконував народний депутат України, причому народний депутат України за положенням буде виконувати ці повноваження безоплатно, тобто на громадських засадах. Це повністю відповідає вимогам Конституції України щодо несумісності статусу

народного депутата з іншими видами діяльності і дозволяє залучити до конституційного провадження особу, яка розуміє, у чому сутність тих законопроектів, які оскаржуються в Конституційному Суді, або тих подань, які пропонуються до розгляду в Конституційному Суді Верховною Радою України або суб'єктами права на конституційне подання, не менше як 45 народними депутатами.

Тому прошу підтримати цей проект постанови, проголосувати за затвердження Положення про постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України, про участь постійного представника у розгляді подань, звернень на засіданнях Конституційного Суду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановні колеги, найперше я хотів би розпочати свій виступ із подяки тим 35 народним депутатам з фракції «Слуга народу», які знайшли в собі мужність і в яких професійність перемогла політичну доцільність. Я щиро вам дякую, колеги, за цей мужній крок, він насправді мужній.

Тепер щодо представника Верховної Ради в Конституційному Суді. Ви знаєте, я не першу каденцію у Верховній Раді, і весь цей час Верховну Раду представляв не політичний комісар, який висловлює свою політичну позицію, а Верховну Раду в Конституційному Суді, найвищому органі конституційної юрисдикції, представляв професіонал, який пов'язаний із Верховною Радою трудовими відносинами, але який незаангажований політичною позицією, і в цьому була величезна цінність цієї людини.

Я не маю ніяких застережень проти кандидатури, яку ви рекомендуєте, але я проти принципу. Я за те, щоб Верховну Раду представляв рівновіддалений від усіх учасників політичного процесу професіонал, який зміг би відстоювати законність дій, рішень Верховної Ради, який зміг би віддалено від політичних уподобань, віддалено від політичних впливів формулювати свою позицію і не бути заручником політичних позицій, як була більшість фракції «Слуга народу» під час попереднього голосування.

Знаєте, дуже дивно виглядає, що представника Верховної Ради у Конституційному Суді рекомендує представник Президента у Конституційному Суді. У нас не «сладкая парочка», у нас кожен повинен бути окремим професіоналом, політично незаангажованим.

Тому я проти цієї пропозиції і закликаю вас не голосувати за неї.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Всі бажаючи виступили. Якщо так, пропоную підготуватися до голосування. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування, займіть свої місця. Готові голосувати?

Ставлю на голосування для прийняття за основу та в цілому проект Постанови «Про участь постійного представника Верховної Ради України у конституційному провадженні» ([№ 2265](#)). Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Надійшла заява від двох фракцій замінити перерву на виступ.
Княжицький Микола Леонідович.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Відповідно до Закону «Про функціонування української мови як державної», який ми прийняли в минулому скликанні, сьогодні останній день, коли Кабінет Міністрів повинен був сформувати склад Національної комісії зі стандартів державної мови, такий склад було сформовано ще попереднім урядом 21 серпня, призначити Уповноваженого із захисту державної мови, цього не було зроблено, забезпечити в межах компетенції створення належних умов для функціонування Національної комісії зі стандартів державної мови та Уповноваженого із захисту державної мови, по суті або запропонувати внести зміни до закону про

Державний бюджет на цей рік, або зробити перерозподіл коштів у межах чинного бюджету. На жаль, Кабінет Міністрів фактично саботує впровадження Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Ми звертаємося до Кабінету Міністрів України з проханням виконувати закон. Сьогодні о 15 годині засідатиме бюджетний комітет. У проекті бюджету, який було подано, не було жодного рядка про забезпечення функціонування цього закону, не лише про забезпечення роботи інституту Уповноваженого, відповідної комісії, відповідних центрів з вивчення української мови в усіх регіонах України, реалізації програми із захисту української мови, як це було передбачено в законі. Це якраз і є ті пряники, яких так багато обіцяв Президент Зеленський, коли говорив про необхідність впровадження української мови. Але ані пряників, ані чогось іншого навіть у проекті бюджету на наступний рік немає.

Я звертаюся до уряду з наполегливим проханням від нашої фракції «Європейська солідарність», від фракції «Голос», від усіх інших фракцій парламенту зробити все, щоб Закон «Про забезпечення функціонування української мови як державної» виконувався. Я також прошу членів бюджетного комітету зробити все, щоб поправки народних депутатів, які забезпечують виконання цього закону, були враховані в бюджеті на наступний рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про призначення Совгирі О.В. на посаду постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді України» ([№ 2266](#)).

Для того щоб включити його до порядку денного пленарного засідання, нам треба проголосувати та отримати 226 голосів. Тому ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного пленарного засідання зазначеного проекту постанови. Прошу

зайняти свої місця, підготуватися до голосування. Прошу підтримати та проголосувати за проект постанови № 2266.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, нам необхідно проголосувати та застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, пропонується розглянути зазначений проект постанови за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 234.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Веніславському Федору Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановні колеги, користуючись нагодою, представляючи наступний проект постанови, я хотів би відреагувати на ті зауваження, які лунали з цієї трибуни від інших промовців.

Справа в тому, що, дійсно, я як представник Президента в Конституційному Суді України маю можливість контролювати і дивитися, які саме справи розглядаються в Конституційному Суді, контролювати з точки зору того, щоб я брав участь у засіданнях Конституційного Суду. Саме враховуючи те, що я розумію, що наступного дня після сьогоднішнього нашого засідання буде розгляд питання про відповідність вимогам статей 157, 158 Конституції України законопроектів, які були внесені до порядку денного сесії, і має бути обов'язково представник Верховної Ради, я й запропонував у порядку законодавчої ініціативи проект постанови, про який ідеться.

Що стосується призначення постійного представника Верховної Ради в Конституційному Суді, то вашій увазі пропонується проект постанови про призначення на цю посаду народного депутата України доктора юридичних наук, професора, відомого фахівця в галузі конституційного права України в Україні Совгирі Ольги Володимирівни.

Звертаю увагу, що серед наших колег це лише один доктор наук саме з конституційного права України, який може фахово,

компетентно оцінювати ті питання, які розглядаються в Конституційному Суді. Тому прошу підтримати цю кандидатуру, проголосувати за призначення Совгирі Ольги Володимирівни на посаду постійного представника Верховної Ради в Конституційному Суді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Федоре Володимировичу.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань правової політики Венедіктовій Ірині Валентинівні.

ВЕНЕДІКТОВА І.В. Шановні колеги, повідомляю ще раз, що сьогодні о 12 годині відбулося засідання комітету. Інших кандидатур, крім Совгирі, не було подано.

Мені здається, що Ольга Володимирівна протягом півтора місяця, відколи працює Верховна Рада, уже достатньо довела і комітету, і Верховній Раді свою фаховість і професіоналізм. Комітет підтримав цю кандидатуру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Валентинівно.

Шановні колеги, це питання потребує обговорення? Будь ласка, запишіться на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Корнієнко Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу».

КОРНІЄНКО О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Передайте слово Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський Федір Володимирович.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Шановні колеги, як я вже сказав, Совгиря Ольга Володимирівна – один з найбільш знаних фахівців у галузі конституційного права, конституційного судочинства, доктор юридичних наук, професор, і, як уже було зазначено, своїми діями у Верховній Раді України дев'ятого скликання, своїми законодавчими

ініціативами, своїми виступами вона продемонструвала фаховий рівень, який дозволяє їй бути представником Верховної Ради в Конституційному Суді і представляти інтереси саме Верховної Ради незалежно від політичних вподобань.

Тому я пропоную підтримати цей проект постанови і призначити Совгірю Ольгу Володимирівну постійним представником Верховної Ради в Конституційному Суді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Північ Одещини, «Європейська солідарність». Шановні друзі, знаєте, у нас якась феноменальна кадрова політика. Представник Президента від «Слуги народу», зрозуміло, пропонує, щоб був і представник парламенту теж від «Слуги народу». У нас взагалі є ще щось, крім «Слуги народу», у цій державі, скажіть мені, будь ласка? Я нічого не маю проти пані Совгірі, можливо, вона класний фахівець, але чому не подати якусь кандидатуру, не пов'язану напрямку зі «Слугою народу»? Такого на думку навіть не спало? Такого не може бути? Верховна Рада – це одна монобільшість?

Так само рухається ваш Кабінет Міністрів. Я щойно прийшов із засідання Кабінету Міністрів. Офіс Президента подав до Кабінету Міністрів кандидатуру Андрія Прокопенка на посаду чернігівського губернатора. Це людина, яка працювала в ТНК-ВР у Москві, розвивала мережу, пишуть, що проводила вибори у Воронежі та в Тольятті, працювала політтехнологом у Росії. Куди його направити? Губернатором Чернігівської області, яка межує з Російською Федерацією. Ми вже призначили за вашим поданням Баканова, партнера Зеленського по бізнесу. У нас тепер Корчевніков з телеканалу «Спас», російський пропагандист, який отримав орден «За звільнення Криму» від Путіна, ходить по Києву і постить картинки. І все нормально, і ніяке СБУ ним не займається. Це якийсь «спас на крові». Якби в нас було справжнє СБУ, він мав би зараз свій корпункт у Лук'янівському СІЗО. Але замість цього він постить в Інстаграмі, як він ходить по Києву. Ось таку

кадрову політику ви продовжуєте і доведете державу просто до ручки такою політикою. Жах!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чорний Віктор Іванович, «Опозиційна платформа – За життя».

ЧОРНИЙ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово депутату Німченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко Василь Іванович. З місця, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, для інформації мушу вам повідомити, що український Конституційний Суд є 33-м у Європі, так вийшло – вік Ісуса Христа. Кандидат працює з 2016 року. З того часу і до сьогодні, я вам скажу, були всілякі колізії правового характеру, були різні процедури, були катаклізми в частині здійснення конституційної юстиції. Я в жодному разі не ставлю під сумнів фаховість кандидата. Я підтримую, що це, дійсно, висококласний фахівець у галузі конституційного права. У мене лише одне запитання. У проекті постанови, який розглядається, ідеться про призначення постійного представника Верховної Ради в Конституційному Суді. То я запитую: може чи не може він працювати на постійній основі на громадських засадах?

Ось логіка права. Ось логіка застосування, про яку йдеться. Історія знає фахівців, які представляли і Кабінет Міністрів, і Верховну Раду, і інші інституції. Питання полягає в тому, що саме вимагає словосполучення «на постійній основі». Представник Президента в Конституційному Суді сказав, що кандидат знає і контролює. Що він контролює? Про що йде мова? Це рутинна праця. Щоб Конституційний Суд працював, там треба сидіти і працювати на постійній основі. Ось про що йде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович, фракція «Батьківщина».

ВЛАСЕНКО С.В. Шановні колеги, я торкнувся кандидата лише в одному аспекті наприкінці своєї промови. Але насправді позиція фракції «Батьківщина» не змінилася. Ми в принципі проти того, що політично заангажований депутат, який перебуває в лавах тієї чи іншої політичної сили, повинен представляти або може представляти всю Верховну Раду в такому поважному органі, як Конституційний Суд, під час розгляду тих чи інших конституційних проваджень. І це не лише під час конституційних проваджень, пов'язаних із змінами до Конституції, щодо відповідності таких змін статтям 156, 157 Конституції.

До речі, мене дещо здивувала у виступі шановного представника Президента в Конституційному Суді сентенція про те, що він, виявляється, контролює, які провадження розглядаються в Конституційному Суді. Цікава така річ. Якщо ви готові свідчити про це в кримінальному процесі, я буду вам за це вдячний, тому що юридичною мовою це називається «одна із можливостей втручання в правосуддя». Але ви знаєте, як вам діяти. Я дуже не хотів би, щоб так діяла людина, яка буде призначена представником Верховної Ради.

Що стосується самої пані кандидата, або кандидатки, як зараз модно говорити за новим правописом, можу сказати лише одне. Я розумію, що у вас є 226 голосів за її призначення, тому хотів би побажати їй у щоденній діяльності виконувати і застосовувати те, чому вона вчить своїх учнів, і те, що вона захищала у власних дисертаціях, зокрема кандидатській, яка називається «Права опозиції в Україні». Не забувайте про опозицію в Україні. Висловлюйте не лише вашу точку зору – точку зору єдиної провладної політичної сили. А я дозволю собі вас деколи цитувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за підтримку, Сергію Володимировичу.

Шановні колеги, всі бажані виступили? Якщо так, то прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування для прийняття за основу та в цілому проект Постанови «Про призначення Совгирі О.В. на посаду постійного представника Верховної Ради України у Конституційному Суді

України» ([№ 2266](#)). Прошу зайняти свої місця та підготуватися до голосування. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Вітаю вас, Ольго Володимирівно.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Переходимо до наступного питання порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» та до Регламенту Верховної Ради України щодо припинення відшкодування народному депутату України витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, у разі пропуску без поважних причин пленарних засідань Верховної Ради України або засідань комітетів Верховної Ради України» ([№ 1035-2](#)).

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Кальченку Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги, прохання не розходитися. Зараз буде декілька законопроектів, до яких подано по одній-дві поправки.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! У комітеті опрацьовано проект закону № 1035-2 до другого читання. Передусім ми враховували позицію Конституційного Суду, зокрема рішення Конституційного Суду від 7 липня 1998 року про те, що повноваження народного депутата, делеговані йому народом як сувереном влади, зобов'язують його брати участь у прийнятті рішень парламенту шляхом голосування. Ми врахували і позицію Конституційного Суду в рішенні від 17 жовтня 2002 року про те, що «Конституція фактично виходить з презумпції відповідальності в роботі всіх народних депутатів України на пленарних засіданнях та за іншими формами діяльності парламенту».

Коли цей законопроект обговорювався в першому читанні, лунали доволі критичні зауваження щодо електронної реєстрації. І в тому проекті, який вам пропонується до другого читання, фактично нівелюється ця проблема, що депутат може протягом 10 хвилин не зареєструватися, участь у голосуванні – це вже свідчить про реєстрацію. Ми пропонуємо відмовитися від такого рудимента, як письмова реєстрація, яка фактично є індульгенцією: депутат зареєструвався перед ранковим чи вечірнім засіданням, а далі він уже півдня може вважатися таким, що відпрацював.

Ми хотіли б нагадати також, що більшість пропозицій, яка надійшла до цього законопроекту, було враховано. Це пропозиції депутатів Фролова, Івченка, Синютки, Князевича, Власенка.

Таким чином, комітет пропонує парламенту прийняти цей законопроект у другому читанні та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Переходимо до розгляду поправок.

Поправка 1. Івченко.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця, підготуйтеся до голосування.

Що вас не влаштовує у поправці 1? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Руслана Петровича Князевича.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, вельмишановний пане Голово. Мене не влаштовує те, що у назві законопроекту, про який ви щойно сказали, говориться про пропуск без поважних причин пленарних засідань. У першому читанні йшлося про пропуск без поважних причин пленарних засідань, але до другого читання підмінюється поняття: замість 30 відсотків пропуску пленарних засідань, як це, до речі, передбачено в концепції змін до Конституції, чомусь з'являється поняття «пропуск 30 відсотків голосувань».

Я вам скажу, шановні колеги, що є велика різниця в цьому. Я дуже хотів би, щоб народні депутати свідомо приймали це рішення. Мова йде про те, що в нас є право неучасті в голосуваннях як одна із форм демонстрації політичної позиції. Це право є похідним від права наших виборців не брати участі у голосуваннях. У такий спосіб

і народний депутат, і політична фракція не хочуть легітимізувати своєю участю будь-які голосування, це їх право.

Більше того, щойно, коли ми розглядали попередній законопроект, я спеціально слідкував і скажу вам, що не було такого голосування, у якому не брали участі менше 100 наших колег.

Тому буде дуже правильно, щоб кожний зараз визначився, щоб потім не казав, що він не знав, не чув...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Петровичу. Позиція комітету.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Ви знаєте, шановний пане Голово, це не було питання щодо конкретної поправки, я щойно озвучив правові позиції Конституційного Суду щодо відповідального ставлення депутатів до обов'язку брати участь у роботі, у тому числі і прийнятті рішень.

Я так само слідкував за тим, як відбувалося голосування, і коли відбувалося голосування за ті пропозиції, традиційно не голосували від 140 до 180 депутатів. За вчорашній і за сьогоднішній день була б непогана економія фондів державного бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви, мабуть, не зовсім коректно говорите. Чому? Тому що мені здається, що виборцям важливо розуміти позицію народного депутата (*Шум у залі*).

Ні, це не позиція. Позиція – це коли ти підтримуєш, не підтримуєш або утримуєшся. Коли ти не голосуєш, незрозуміло, чому ти не голосуєш: ти не розділяєш цієї поправки, ти не підтримуєш цього законопроекту, ти обираєш путівку до теплих країн, ти обираєш нову машину чи квартиру або займаєшся іншими, іноді дуже цікавими речами.

Тому я думаю, що краще, щоб виборці розуміли, за що кожен з нас голосує.

Тому, шановні колеги, я прошу зайняти свої місця (*Шум у залі*).

Для підтвердження, я зрозумів. Ні, це не ваша поправка. Це поправка Фролова.

Увімкніть мікрофон Івченка Вадима Євгеновича, 1 хвилина.

ІВЧЕНКО В.Є. Дякую, пане Голово. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я хочу звернути увагу на цю ж поправку, але на іншу проблему. Наша робота починається з того, що ми працюємо на пленарних засіданнях. Наступний тиждень – це робота в комітетах, а ще через тиждень – робота з виборцями. І саме кошти на виконання депутатських повноважень ідуть на те, щоб ми з вами утримували приймальні, працювали з виборцями, на проїзд і таке інше. Ви зараз пропонуєте забрати право народного депутата давати відповідні кошти на виконання депутатських повноважень. Тобто ви проти роботи з виборцями. Тут говориться про таке: якщо депутат не взяв участі в голосуванні, про це вже говорили, то він не буде отримувати можливості їздити в округ і працювати з виборцями, і витратити кошти на роботу з виборцями.

Колеги, це зміни до Закону «Про статус народного депутата України». Ми за те, щоб депутати працювали, і «Батьківщина» за те, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вдячний, що ви підтримуєте... Додайте 10 секунд.

ІВЧЕНКО В.Є. Ми за те, щоб нараховувалася заробітна плата саме за роботу депутата. Але статус народного депутата і кошти на виконання депутатських повноважень щодо роботи з виборцями – це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я просто дивлюся на зал. За всієї поваги, шановні колеги, нехай камери покажуть, хто є в залі і як ми зараз будемо голосувати, і тоді в нас не буде питань, чому хтось голосував за цю пропозицію, а хтось не голосував. Думаю, що це буде щиро стосовно наших виборців.

Шановні колеги, нам необхідно проголосувати поправку 1 народного депутата Фролова. Я зараз поставлю її для підтвердження. Я прошу вас підтримати її. Вона, я так розумію, була підтримана комітетом, так? Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Шановні колеги, прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 243.

Рішення прийнято. Поправку підтверджено. Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 223, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 0, «Голос» – 0, позафракційні – 16.

Поправка 2 народного депутата Івченка. Наполягаєте? Дякую.

Шановні колеги, не розходьтєся, бо в нас ще одна поправка – і ми закінчуємо.

Поправка 5... (*Шум у залі*). Поправку 4 враховано частково в редакції пропозиції № 1 (*Шум у залі*).

Хто буде виступати? Князевич? Добре, увімкніть, будь ласка, мікрофон Князевича.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово. Ну, я просто здивований, що комітет пише, що поправку враховано, хоча вона категорично заперечує те, що було враховано.

Моя поправка про інше – про те, щоб підв'язати цю логіку під ті конституційні зміни, які вже запропоновані, що якщо протягом сесії пропущено без поважних причин 30 відсотків пленарних засідань, тоді можна говорити про те, щоб спробувати позбавити депутата якихось виплат чи заробітної плати, чи, можливо, навіть компенсації за виконання депутатських повноважень. Але робити це протягом кожного місяця абсолютно алогічно.

Уявіть собі, наприклад, 50 відсотків участі в роботі комітету. А якщо взагалі за місяць відбувається одне засідання комітету? А якщо два? А якщо не відбувається жодного? Тому в будь-якому випадку, шановні колеги, мені здається, що автори не подумали про те, як насправді практично застосувати цю норму. Тому прошу проголосувати за нашу пропозицію, оскільки назвати її врахованою, ну, це дуже цинічно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це поправка 3.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Комітет вважає, що цю поправку було враховано частково в редакції пропозиції № 1. Ми вважаємо, що це часткове врахування цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування поправку 3 народного депутата Князевича, яку враховано частково. Депутат наполягає, щоб її було враховано повністю. Комітет не підтримує поправки. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 96.

Рішення не прийнято.

Поправка народного депутата Власенка було врахована частково. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. На жаль, така сама ситуація: моя поправка категорично не врахована. Що нам пропонують у законопроекті? Я цитую: «народному депутату не відшкодовуються витрати, пов'язані з виконанням депутатських повноважень за відповідний календарний місяць». Що я пропоную у своїй поправці? Народному депутату не виплачується заробітна плата пропорційно кількості робочих днів – це те, про що говорив колега Івченко. До чого тут витрати, пов'язані з виконанням депутатських повноважень, які депутат витрачає на комунікацію зі своїм округом, з тою областю, за якою він закріплений, тощо? Тобто фактично він ці кошти витрачає на людей. Зарплати нас не позбавляють, а позбавляють компенсації витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень. Тобто це повний абсурд, у цьому немає жодної логіки, у цьому немає жодного змісту.

Ми за те, щоб карали прогульників – тут немає проблем. Давайте забирати заробітну плату в депутата пропорційно тим випадкам, коли він не з'явився, не брав участі без поважних причин у пленарному засіданні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Комітет вважає, що ця пропозиція депутата Власенка була врахована частково, тому що вона є альтернативною до тої пропозиції, яка була фактично врахована повністю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте, Сергію Володимировичу?

Ставлю на голосування поправку 4. Вона була врахована частково. Власенко наполягає, щоб її було враховано повністю. Комітет це не підтримує. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 96.

Рішення не прийнято.

Переходимо до наступної поправки.

Поправка 5 народного депутата Синютки. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Князевича.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово. Ми пропонуємо все-таки не вилучати із закону можливість проведення письмової реєстрації народних депутатів України. Це парламентська традиція, яка існує в більшості країн світу. Я думаю, що наші колеги, які ще не мали такої змоги, зможуть, відвідуючи інші парламенти, пересвідчитися в наявності такого роду процедур. Більше того, я не розумію, чому ми так боїмося залишати десь свої підписи? Чого нам соромитися? Чого нам боятися? Нам треба бути відвертими, публічними, там стоять багато камер, і немає нам чого соромитися. Треба в тому числі і свої підписи ставити, які потім є підставою для бухгалтерських розрахунків як письмовий документ. Це завжди було.

Більше того, потім це передається до комітетів, і коли голова комітету табелює членів комітету, то бере до уваги в тому числі дані письмової реєстрації як документ, бо йому теж треба брати на себе якусь відповідальність щодо цього.

Зважаючи на ці обставини, давайте не підставляти своїх колег і давайте не ламати тієї традиції, яка започаткована в українських реаліях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Позиція комітету така: ми вирішили відхилити цю поправку, оскільки вважаємо, що це не та парламентська традиція, яку треба підтримувати і їй слідувати, бо, повторюю, письмова реєстрація один раз чи двічі на день – це індульгенція для деяких депутатів, на жаль, щоб розписатися, або навіть іноді буває

помічник розписується, а далі вже люди йдуть і займаються своїми питаннями.

Тому комітет ухвалив рішення відхилити цю пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні, Руслане Петровичу?

Ставлю на голосування поправку 5. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, хтось ще наполягає на поправках?

Поправка 7. Івченко. Враховано частково в редакції пропозиції № 6. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Івченка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Отут я мушу подякувати комітету, що вони розібралися з суттю тих поправок, які подають депутати. Тобто якщо навіть депутат після прийняття такого закону не встиг натисканням кнопки «за» зареєструватися, але при цьому він працював у залі Верховної Ради і під час більше ніж 30 відсотків голосувань реально натискав на кнопку і голосував, то це буде означати, що він був присутній у залі Верховної Ради і працював робочий день.

Але разом з тим, колеги, мушу вам сказати про ці новели щодо депутатських повноважень і роботи з виборцями. Ну, уявіть собі, мажоритарник поїхав, бо щось трапилося в окрузі. Як довести, що це була поважна причина? Наприклад, дитячий садок горів чи ще щось відбулося, і він має бути безпосередньо в окрузі. Кошти, які виділяються, не йдуть депутатам, а йдуть на те, щоб утримувати депутатські приймальні.

Колеги, ми виступаємо проти цих новел. Тому за даний законопроект «Батьківщина» не буде голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я на 15 хвилин продовжую ранкове засідання Верховної Ради України.

Позиція комітету.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Дякую шановному колезі за те, що високо оцінив роботу комітету, що підтримав пропозицію. Але трохи уточню те, що було сказано. Фактично вважається, що депутат зареєстрований, якщо він узяв участь не в 30 відсотках голосувань, а навіть один раз. Це заробітна плата буде нараховуватися, якщо він взяв участь не менше як у 70 відсотках голосувань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправку 7 комітетом було враховано частково. Комітет не наполягає.

Поправка 8. Власенко. Не наполягає (*Шум у залі*).

Яка для підтвердження? Поправка 9 для підтвердження.

Позиція комітету щодо поправки 9.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Ця поправка була врахована.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, пропозиція комітету – врахувати поправку 9 (*Шум у залі*). Я зрозумів. Ставлю зараз для підтвердження.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці, тому що до залу, я бачу, немає сенсу звертатися, ви знаєте, парламент – це завжди політика. Цим законопроектом парламент і депутатів зводять до математики. Тобто діяльність оцінюють не за тим, як ти працював над законопроектами, як ти працював в окрузі, як ти працював з виборцями, чи докладав зусиль для впливу на зовнішню і внутрішню політику, на її формування, а все переходить до математики і депутатів перетворюють на кнопки. Ти маєш просто сидіти і натискати кнопку, і тоді математика оцінює, чи ти хороший, чи ти поганий депутат.

Ви знаєте, я думаю, що все-таки наші виборці обирали, дійсно, слуг народу, а не кнопки. Друзі, не перетворюйтеся на кнопки, зупиніться, не руйнуйте парламентаризму!

Це ганебний законопроект, який руйнує не просто Регламент, а саму суть парламентаризму. Я думаю, що жоден парламент світу так себе не принижував би, свою функцію, а це означає – і народ України. Вас обирали як представників народу, а не кнопки. Не голосуйте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається представнику комітету, і прошу підготуватися до голосування.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Оскільки це не було питання, то я ще раз хочу нагадати те, що слідує з Конституції, як підкреслив Конституційний Суд: «Отже, повноваження народного депутата делеговані йому народом як сувереном влади і зобов'язують його брати участь у прийнятті рішень Верховної Ради України шляхом голосування». Не так, як ви кажете «натисканням кнопки», а «шляхом голосування» (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування. Є пропозиція поставити для підтвердження поправку 9 народного депутата Фролова. Вона була врахована комітетом.

Прожу підготуватися до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято. Дякую.

Ми в принципі пройшли за всіма поправками (*Шум у залі*). Поправку 11 Власенка було враховано частково.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Сергія Володимировича.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане Голово. Я шановному пану доповідачу мушу в якості репліки зазначити, що в усіх парламентах світу існує голосування, воно називається «голосування ногами», коли люди виходять із залу для того, щоб не брати участі. Це світова практика. Це перше (*Оплески*).

У жодному парламенті світу не існує того, що ви зараз пропонуєте. Це друге.

Третє. Українська Конституція забороняє застосовувати два покарання одного й того самого виду за одне й те саме порушення. Ви пропонуєте і позбавляти зарплати, і позбавляти депутатських виплат за одне й те саме. Це пряме суперечення Конституції України.

Ми за те, щоб позбавляли зарплати, якщо депутат не перебуває на робочому місці, з цим не має жодних проблем, пропорційно до того часу, який він не брав участі з поважних причин у пленарному засіданні. Але я ще раз підкреслю, кошти на депутатські повноваження, які пов'язують людей з округом, з виборцями, які депутат витрачає на спілкування з виборцями, до цього не мають жодного стосунку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергію Володимировичу, ви знаєте, іноді, коли ми раніше дивилися засідання Верховної Ради, було таке відчуття, що вони не руками голосували, а ногами, і де вони ходили цими ногами, було незрозуміло.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Шановні колеги, я ставлю на голосування поправку 11 народного депутата Власенка. Вона була врахована частково. Він наполягає на тому, щоб вона була врахована повністю.

Прошу визначатися та голосувати і нагадую, що зараз перейдемо до голосування за законопроект.

«За» – 96.

Рішення не прийнято.

Переходимо до голосування за законопроект у цілому.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус народного депутата України» та до Регламенту Верховної Ради України щодо припинення відшкодування народному депутату України витрат, пов'язаних з виконанням депутатських повноважень, у разі пропуску без поважних причин пленарних засідань Верховної Ради України або засідань комітетів Верховної Ради України» ([№ 1035-2](#)). Це той законопроект, прийняття якого нарешті зможе припинити перманентну відсутність деяких народних депутатів у цьому залі.

Ставлю на голосування законопроект № 1035-2. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 229, «Опозиційна платформа – За життя» – 6, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 1, «За майбутнє» – 4, «Голос» – 15, позафракційні – 10.

Шановні колеги, ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Дякую.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, не забуваймо картки!